

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 254 E

51. évfolyam

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

2008. október 7.

<u>Közleményszám</u>	Tartalom	Oldal
	III <i>Előkészítő jogi aktusok</i>	
	TANÁCS	
2008/C 254 E/01	21/2008/EK közös álláspon t a Tanács által 2008. május 19-én elfogadva, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából ⁽¹⁾	1
2008/C 254 E/02	22/2008/EK közös álláspon t a Tanács által 2008. június 23-án elfogadva, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a repülőté ri díjakról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából ⁽¹⁾	18
2008/C 254 E/03	23/2008/EK közös álláspon t a Tanács által 2008. szeptember 15-én elfogadva, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából	26
2008/C 254 E/04	24/2008/EK közös álláspon t a Tanács által 2008. szeptember 15-én elfogadva, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából	36

Megjegyzés az olvasóhoz (lásd a hátsó borító belső oldalán)

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

III

(Előkészítő jogi aktusok)

TANÁCS

21/2008/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2008. május 19-én elfogadva

a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, ...-i 2008/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/C 254 E/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program megállapításáról szóló, 2002. július 22-i 1600/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽⁴⁾ összhangban ez az irányelv létrehozza a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közös jogi keretet.
- (2) Jelenleg ezt az irányelvet a növényvédő szereknek minősülő peszticidekre kell alkalmazni. Ugyanakkor előreláthatólag a jövőben az irányelv hatályát a biocid termékekre is kiterjesztik.
- (3) Az ebben az irányelvben előírt intézkedések kiegészítik és nem sértik az egyéb vonatkozó közösségi jogszabályokban megállapított intézkedéseket, különösen a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelvben ⁽⁵⁾, a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi

irányelvben ⁽⁶⁾, a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽⁷⁾, a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről szóló, 2005. február 23-i 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁸⁾, és a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, .../.../EK tanácsi rendeletben ⁽⁹⁾ megállapított intézkedéseket. Ezen intézkedések nem sérthetik továbbá a strukturális alapokról szóló rendeletekkel összefüggésben vagy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló, 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendeletnek ⁽¹⁰⁾ megfelelően hozott önkéntes intézkedéseket.

- (4) Ezen irányelv végrehajtásának megkönnyítése érdekében a tagállamoknak olyan nemzeti cselekvési terveket kell alkalmazniuk, amelyek célja, hogy a peszticid-használat által az emberi egészségre és a környezetre jelentett veszélyek, valamint a peszticid-használat által az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt hatások csökkentésére vonatkozóan célokat, intézkedéseket és ütemterveket határozzanak meg, továbbá hogy előmozdítsák az integrált növényvédelem, valamint az alternatív megközelítések és technikák kidolgozását és bevezetését a peszticid-használatról való függőség csökkentése érdekében. A nemzeti cselekvési tervek egyéb vonatkozó közösségi jogszabály keretében kidolgozott végrehajtási tervekkel is összehangolhatóak, valamint a peszticidekkel kapcsolatos közösségi jogszabályok értelmében elérendő célok csoportosítására is használhatóak.

⁽¹⁾ HL C 161., 2007.7.13., 48. o.

⁽²⁾ HL C 146., 2007.6.30., 48. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2007. október 23-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2008. május 19-i közös álláspontra és a Tanács ...-i határozata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽⁴⁾ HL L 242., 2002.9.10., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 103., 1979.4.25., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

⁽⁷⁾ HL L 327., 2000.12.22., 1. o.

⁽⁸⁾ HL L 70., 2005.3.16., 1. o.

⁽⁹⁾ HL L ...

⁽¹⁰⁾ HL L 277., 2005.10.21., 1. o.

- (5) A tagállamok által a nemzeti cselekvési terveikben meghatározott célokra és cselekvésekre vonatkozó információk cseréje nagyon fontos szerepet játszik ezen irányelv céljainak megvalósításában. Ezért helyénvaló felkérni a tagállamokat arra, hogy rendszeresen tegyenek jelentést a Bizottságnak és a többi tagállamnak, különösen nemzeti cselekvési terveik végrehajtásáról és eredményeiről, valamint tapasztalataikról.
- (6) A nemzeti cselekvési tervek előkészítése és módosítása céljából helyénvaló rendelkezni a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről szóló, 2003. május 26-i 2003/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ alkalmazásáról.
- (7) Elengedhetetlen, hogy a tagállamok a peszticidek forgalmazói, tanácsadói és hivatásos felhasználói számára alap- és továbbképzési rendszereket, valamint az ezek nyilvántartására szolgáló tanúsítási rendszereket hozzanak létre, ami lehetővé teszi a jelenlegi és jövőbeli peszticid-felhasználóknak, hogy teljes mértékben tudatában legyenek az emberi egészséget és a környezetet érintő lehetséges kockázatoknak, illetve az azokat a lehető legnagyobb mértékben csökkentő megfelelő intézkedéseknek. A hivatásos felhasználók képzési tevékenységei összehangolhatók az 1698/2005/EK rendelet keretében megszervezett tevékenységekkel.
- (8) A peszticidek értékesítése, beleértve az internetes értékesítést, fontos eleme a forgalmazási láncnak, amelynek során az emberi egészségre és a környezetre vonatkozó biztonsági előírások tekintetében az értékesítés időpontjában konkrét tanácsokkal kell a végfelhasználót, különösen a hivatásos felhasználókat ellátni. A nem hivatásos felhasználókat pedig, akik általában nem részesülnek ugyanolyan oktatásban és képzésben, ajánlásokkal kell ellátni, különösen a peszticidek biztonságok kezelésére és tárolására, valamint a csomagolás ártalmatlanítására vonatkozóan.
- (9) Figyelembe véve a peszticidek használatának átfogó hatásait, a nyilvánosságot jobban kell tájékoztatni a peszticid-használat kockázatairól tudatosító kampányok, a kiskereskedők által nyújtott információk és más megfelelő intézkedések révén.
- (10) Amennyiben a peszticidek kezelése és kijuttatása a munkahelyen a dolgozók ilyen szereknek való kitettségéből eredő kockázatokra vonatkozó egészségi és biztonsági minimum követelmények, valamint általános és egyedi megelőző intézkedések meghatározását teszi szükségessé, az ilyen intézkedésekre a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről szóló, 1998. április 7-i 98/24/EK tanácsi irányelv ⁽²⁾ és a munkájuk során rákkeltő anyagokkal és mutagénekkel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló, 2004. április 29-i 2004/37/EK irányelv ⁽³⁾ vonatkoznak.
- (11) Mivel a gépekről szóló, 2006. május 17-i 2006/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ rendelkezni fog a peszticidek kijuttatását szolgáló berendezések forgalomba hozatalára vonatkozó, a környezetvédelmi követelmények teljesítését biztosító szabályokról, az ilyen berendezésekből származó, peszticidek által okozott káros hatások minimalisra csökkentése érdekében helyénvaló a már használatban lévő, peszticidek kijuttatását szolgáló berendezésekre vonatkozó rendszeres műszaki vizsgálati rendszer előírása. A tagállamok leírják nemzeti cselekvési terveikben, hogy miként fogják e követelmények végrehajtását biztosítani.
- (12) A peszticidek légi permetezése, különösen a permetelsodródásból adódóan, jelentős mértékű káros hatást gyakorolhat az emberi egészségre és a környezetre. Ezért a légi permetezést – lehetséges eltérésekkel, ha ennek az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt hatások csökkentése tekintetében egyértelmű előnye van más permetezési eljárásokkal összehasonlítva, vagy ahol nincs más alternatívának létjogosultsága – általánosan tiltani kellene.
- (13) A vízi környezet különösen érzékeny a peszticidekre. Ezért különös figyelmet kell fordítani a felszíni és felszín alatti vizek szennyezésének elkerülésére a megfelelő intézkedések megtétele révén, például a víztömegek permeteszóródásnak, csapadékvíz-elvezetésnek és csurgalékvíznek való kitettségét csökkentő, vízfolyások melletti pufferezónák, védőövezetek vagy sövények kialakításával. A pufferezónák méretének különösen a talaj sajátosságaitól, a peszticid jellemzőitől, valamint az érintett területek mezőgazdasági jellemzőitől kell függenie. A peszticidek használata az ivóvízkivételre szánt területeken, közlekedési útvonalakon, például vasúti vágányokon, vagy azok mentén, illetve zárt vagy különösen áteresztő felületeken a vízi környezet szennyezésének magasabb kockázatához vezethet. Az ilyen területeken a peszticid-használatot ezért a lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni, vagy adott esetben meg kell szüntetni.
- (14) A peszticidek használata különösen veszélyes lehet nagyon érzékeny területeken, mint például a 79/409/EGK és a 92/43/EGK irányelvek értelmében védett Natura 2000 területeken. Más helyeken, például közparkokban, sportpályákon, játszótéren, a lakosság peszticideknek való kitettségéből származó kockázatok magasak. A peszticidek használatát ezért ezeken a területeken be kell tiltani, korlátozni kell, vagy a használatból származó kockázatokat minimalisra kell csökkenteni.
- (15) A peszticidek kezelése, beleértve a peszticidek tárolását, hígítását és keverését, valamint a peszticid kijuttatásához használt berendezések használatát követő tisztítását, a tartályban lévő keverékek, az üres csomagolás és a peszticidmaradékok hasznosítását és ártalmatlanítását is, különösen alkalmas az emberek és a környezet nemkívánatos veszélyeztetésére. Ezért helyénvaló rendelkezni az említett tevékenységekre vonatkozó egyedi intézkedésekről, amelyek a hulladékokról szóló, 2006. április 5-i

⁽¹⁾ HL L 156., 2003.6.25., 17. o.⁽²⁾ HL L 131., 1998.5.5., 11. o.⁽³⁾ HL L 158., 2004.4.30., 50. o. Helyesbített változat: HL L 229., 2004.6.29., 23. o.⁽⁴⁾ HL L 157., 2006.6.9., 24. o.

2006/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ és a veszélyes hulladékokról szóló, 1991. december 12-i, 91/689/EGK tanácsi irányelv ⁽²⁾ értelmében előírt intézkedéseket egészítik ki. Az intézkedéseknek a nem hivatásos felhasználókat is figyelembe kell venniük, mivel az ismerethiány miatt bekövetkező helytelen kezelés a legnagyobb valószínűséggel ebben a felhasználói csoportban fordul elő.

- (16) Az integrált növényvédelem általános elveinek, valamint termény- és ágazatspecifikus iránymutatásainak valamennyi gazdálkodó általi alkalmazása a rendelkezésre álló növényvédelmi intézkedések célzottabb alkalmazásához vezetne, ideértve a peszticidekre vonatkozó intézkedéseket is. Ezért az hozzájárul az emberi egészséget és a környezetet érintő kockázatok, valamint a peszticidek használatától való függőség további csökkentéséhez. A tagállamoknak támogatniuk kell az alacsony peszticid felhasználású növényvédelmet, különösen az integrált növényvédelmet, valamint meg kell állapítaniuk az annak végrehajtásához szükséges feltételeket és intézkedéseket.
- (17) Mivel a .../.../EK rendelet, valamint ezen irányelv alapján az integrált növényvédelem elveinek végrehajtása kötelező, és mivel a szubszidiaritás elve alkalmazandó az integrált növényvédelem elvei végrehajtásának módjára, a tagállamok leírják, hogy miként biztosítják az integrált növényvédelem elveinek végrehajtását nemzeti cselekvési terveikben.
- (18) Fel kell mérni a peszticid-használat emberi egészségre és környezetre gyakorolt káros hatásainak és kockázatainak csökkentésében elért előrehaladást. Erre a harmonizált kockázati mutatók a megfelelő eszközök, amelyeket közösségi szinten kell kialakítani. A tagállamoknak e mutatókat kell használniuk a nemzeti szintű kockázatkezelésre és jelentéstételi célokra, amíg a Bizottság kiszámítja a közösségi szinten elért előrehaladás értékeléséhez használandó mutatókat. A növényvédelmi termékekre vonatkozó statisztikákról szóló, ...-i .../.../EK rendelettel ⁽³⁾ összhangban gyűjtött statisztikai adatokat kell felhasználni. A tagállamok a harmonizált közös mutatók mellett nemzeti mutatóik használatára is jogosultak.
- (19) A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv rendelkezései értelmében elfogadott nemzeti jogszabályok megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, valamint biztosítják végrehajtásukat. A szankcióknak hatékonyaknak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.
- (20) Mivel ezen irányelv célját, azaz az emberi egészség és a környezet peszticid-használattal összefüggő lehetséges kockázatoktól való megóvását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat

a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

- (21) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és betartja a nevezetesen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket. Ez különösen a magas szintű környezetvédelemnek a közösségi politikákba történő integrációját próbálja elősegíteni az Európai Unió Alapjogi Chartájának 37. cikkében megállapított fenntartható fejlődésre vonatkozó alapelvvel összhangban.
- (22) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽⁴⁾ összhangban kell elfogadni.
- (23) A Bizottságot fel kell hatalmazni különösen arra, hogy kidolgozza és naprakésszé tegye az ezen irányelv mellékleteit. Mivel ezek az intézkedések általános hatályúak, és ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányulnak, beleértve annak új, nem alapvető fontosságú elemekkel való kiegészítését, azokat az 1999/468/EK határozat 5a. cikkében megállapított ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással kell elfogadni.
- (24) A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás ⁽⁵⁾ 34. pontjával összhangban a tagállamokat ösztönözik arra, hogy – a maguk számára, illetve a Közösség érdekében – készítsenek táblázatokat, amelyekben a lehető legpontosabban bemutatják az irányelv és az azt átültető intézkedések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv olyan keretet hoz létre, amelynek célja a peszticidek fenntartható használatának elérése a peszticidek emberi egészségre és környezetre jelentett veszélyének és kifejtett hatásának csökkentése által, valamint az integrált növényvédelem és az alternatív megközelítések vagy technikák előmozdítása révén.

⁽¹⁾ HLL 114., 2006.4.27., 9. o.

⁽²⁾ HLL 377., 1991.12.31., 20. o.

⁽³⁾ HLL ...

⁽⁴⁾ HLL 184., 1999.7.17., 23. o.

⁽⁵⁾ HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

2. cikk

Hatály

(1) Ezt az irányelvet a 3. cikk 9. pontjának a) alpontjában meghatározott, növényvédő szereknek minősülő peszticidekre kell alkalmazni.

(2) Ezt az irányelvet minden egyéb vonatkozó közösségi jogszabály sérelme nélkül kell alkalmazni.

3. cikk

Meghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „hivatásos felhasználó”: valamennyi olyan személy, aki hivatásos tevékenysége során peszticideket használ, beleértve a kezelőket, technikusokat, munkaadókat és önálló vállalkozókat a mezőgazdasági és az egyéb ágazatokban egyaránt;
2. „forgalmazó”: minden olyan természetes vagy jogi személy, aki a peszticid forgalmazását végzi, ideértve a nagykereskedőket, kiskereskedőket, eladókat és szállítókat;
3. „tanácsadó”: minden olyan személy, aki a növényvédelemre és a peszticidek biztonságos használatára vonatkozóan – szakmai minőségben vagy kereskedelmi szolgáltatás keretében – tanácsot ad, ideértve az önfoglalkoztató magántanácsadókat és a közsférában működő tanácsadó szolgáltatókat, kereskedelmi ügynököket, élelmiszergyártókat vagy adott esetben kiskereskedőket is;
4. „peszticid kijuttatásához használt berendezés”: bármely, kifejezetten a peszticidek kijuttatására szolgáló berendezés, ideértve az ilyen berendezések hatékony működéséhez elengedhetetlen tartozékokat, úgymint a szórófejeket, nyomásmérőket, szűrőket, szitákat és a tartályok tisztítására szolgáló eszközöket is;
5. „légi permetezés”: peszticidek légi járműből (repülőgépből vagy helikopterről) történő bármilyen kijuttatása;
6. „integrált növényvédelem”: az összes rendelkezésre álló növényvédelmi módszer gondos mérlegelése, majd ezt követően az olyan megfelelő intézkedések integrálása, amelyek csökkentik a károsítók populációi kifejlődésének lehetőségét, ugyanakkor a növényvédő szerek alkalmazását és más beavatkozásokat a gazdaságilag indokolt szinten tartják, valamint csökkentik vagy a lehető legalacsonyabb szinten tartják az emberi egészséget vagy a környezetet fenyegető kockázatokat. Az integrált növényvédelem az egészséges növény olyan fejlődésére helyezi a hangsúlyt, hogy a lehető legkisebb mértékű legyen a mezőgazdasági vagy ökológiai rendszerek megzavarása, valamint elősegíti növényi betegségek természetes módon történő leküzdését;
7. „kockázati mutató”: a peszticidek emberi egészségre vagy a környezetre jelentett kockázatának értékelésére használt számítási módszer eredménye;
8. a „felszíni víz” és a „felszín alatti víz” jelentése megegyezik a 2000/60/EK irányelvben szereplő jelentésükkel;

9. „peszticidek”:

- a) a .../.../EK rendeletben meghatározott növényvédő szerek;
- b) a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló, 1998. február 16-i 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ meghatározott biocid termékek.

4. cikk

Nemzeti cselekvési tervek

(1) A tagállamok nemzeti cselekvési terveket fogadnak el, amelyek célokat, intézkedéseket és ütemterveket állapítanak meg a peszticidek emberi egészségre és környezetre jelentett kockázatainak és kifejtett hatásainak csökkentésére, valamint az integrált növényvédelem és az alternatív megközelítések vagy technológiák kifejlesztésének és bevezetésének ösztönzésére annak érdekében, hogy csökkenjen a peszticidektől való függőség.

A nemzeti cselekvési tervek kidolgozása és felülvizsgálata során a tagállamok megfelelő figyelmet fordítanak a tervezett intézkedések társadalmi, gazdasági, környezeti és egészségügyi hatásaira. A tagállamok nemzeti cselekvési terveikben leírást adnak arról, hogy miként hajtják végre az 5–14. cikk szerinti intézkedéseket az e bekezdés első albekezdésében említett célok végrehajtása érdekében.

(2) A tagállamok ...-ig (*) tájékoztatják a Bizottságot és a többi tagállamot nemzeti cselekvési terveikről.

A nemzeti cselekvési terveket legalább öt évente felül kell vizsgálni, és az azokon végzett minden lényegi változtatást indokolatlan késedelem nélkül jelenteni kell a Bizottságnak.

(3) A Bizottság – adott esetben – a (2) bekezdéssel összhangban jelentett információt harmadik országok rendelkezésére bocsátja az Interneten.

(4) A 2003/35/EK irányelv 2. cikkében meghatározott, a nyilvánosság részvételére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a nemzeti cselekvési tervek előkészítésére és módosítására.

II. FEJEZET

Képzés, peszticidek értékesítése, tájékoztatás és tudatosítás

5. cikk

Képzés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy minden hivatásos felhasználó, forgalmazó és tanácsadó hozzájuthasson a megfelelő képzéshez. Ez az alapképzést és a továbbképzést egyaránt magában foglalja a tudás szükség szerinti megszerzése és naprakész tételére érdekében.

⁽¹⁾ HL L 123., 1998.4.24., 1. o.

(*) Ezen irányelv hatálybalépésétől számított három éven belül.

A képzést úgy kell felépíteni, hogy a felhasználók, forgalmazók és tanácsadók a különböző szerepek és feladatok figyelembevételével elegendő ismeretet sajátítsanak el az I. mellékletben felsorolt témákra vonatkozóan.

(2) A tagállamok ...-ig (*) tanúsítási rendszereket hoznak létre, és kijelölik a végrehajtásukért felelős illetékes hatóságokat. E tanúsítványoknak bizonyítékot kell szolgáltatniuk legalább arról, hogy a hivatásos felhasználók, forgalmazók és tanácsadók – képzésen való részvétel során vagy más módon – az I. mellékletben felsorolt témák vonatkozásában elegendő ismeretet sajátítottak el.

A tanúsítási rendszerek tartalmazzák a tanúsítványok odaítélésére, fenntartására és visszavonására vonatkozó követelményeket és eljárásokat.

(3) Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányuló intézkedéseket, amelyek az I. melléklettel kapcsolatosak a tudományos és műszaki fejlődés figyelembevételére érdekében, a 19. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással kell elfogadni.

6. cikk

A peszticidek értékesítési követelményei

(1) A tagállamok biztosítják, hogy legalább a hivatásos felhasználók számára peszticideket értékesítő forgalmazóknak az 5. cikk (2) bekezdésében említett tanúsítvánnyal rendelkező, megfelelő számú alkalmazott álljon az alkalmazásában. Ezeknek a személyeknek az értékesítés időpontjában kell rendelkezésre állniuk annak érdekében, hogy a fogyasztóknak a peszticid-használatra, valamint a szóban forgó termékek tekintetében az emberi egészséggel és a környezettel kapcsolatos biztonsági előírásokra vonatkozó megfelelő tájékoztatást nyújtsanak.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a hivatásos felhasználók számára engedélyezett peszticidek értékesítése kizárólag az 5. cikk (2) bekezdésében említett tanúsítvánnyal rendelkező személyek számára történhessen meg.

(3) A tagállamok megkövetelik, hogy a nem hivatásos felhasználóknak peszticideket árusító forgalmazók adják meg a peszticid-használat kockázataival kapcsolatos általános információkat, különösen azokat, amelyek a veszélyekre, az expozícióra, a megfelelő tárolásra, a kezelésre és a kijuttatásra, valamint a biztonságos ártalmatlanításra vonatkoznak, a hulladékgyűjtésről, valamint az alacsony kockázatú alternatívákról szóló közösségi jogszabályoknak megfelelően. A tagállamok megkövetelhetik a peszticidgyártóktól, hogy adják meg ezeket az információkat.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben előírt intézkedéseket ...-ig (**) meg kell hozni.

7. cikk

Tájékoztatás és tudatosítás

A tagállamok intézkedéseket hoznak a nyilvánosság tájékoztatása, valamint a peszticidek kockázataira és előnyeire vonatkozó

(*) Ezen irányelv hatálybalépésétől számított négy éven belül.

(**) Az e rendelet hatálybalépésétől számított hat éven belül.

ismeretterjesztő programok és a kiegyensúlyozott tájékoztatás nyilvánosság számára való hozzáférhetőségének ösztönzése és elősegítése céljából, különösen azoknak az emberi egészségre, a nem célszervezetekre és a környezetre gyakorolt hatásait és a nem vegyi helyettesítő termékek használatát illetően.

III. FEJEZET

Peszticid kijuttatásához használt berendezés

8. cikk

A használatban lévő berendezések vizsgálata

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a hivatásos felhasználásban alkalmazott, a peszticid kijuttatásához használt berendezéseket és tartozékokat rendszeres időközönként megvizsgálják. A vizsgálatok közötti időköz nem haladhatja meg az öt évet 2020-ig, majd azt követően a három évet.

(2) A tagállamok ...-ig (***) biztosítják, hogy a peszticid kijuttatásához használt berendezések vizsgálata legalább egyszer megtörtént. Ezen időpontot követően kizárólag azok a peszticid kijuttatásához használt berendezések használhatók hivatásosan, amelyek sikeresen teljesítették a vizsgálatot.

Az új berendezéseket a beszerzésüket követő öt éves időszak során legalább egyszer vizsgálatnak kell alávetni.

(3) Az (1) és (2) bekezdésétől eltérve, az emberi egészségre és a környezetre vonatkozó, a berendezés használata arányának értékelését is magában foglaló kockázatelemzés elvégzését követően a tagállamok:

a) különböző ütemterveket és vizsgálati időközöket alkalmazhatnak a peszticid kijuttatásához – de nem permetezésre – használt berendezések, a peszticid kijuttatásához használt kézi berendezések vagy háti permetezőzók tekintetében, valamint a peszticid kijuttatásához használt olyan kiegészítő berendezések tekintetében, amelyek használata nagyon csekély arányú, és ezeket a 4. cikkben előírt nemzeti cselekvési tervekbe bele kell foglalni.

A következő, peszticid kijuttatásához használt kiegészítő berendezéseket soha nem lehet olyanakká tekinteni, mint amelyek használata nagyon csekély arányú:

i. vonatra vagy repülőgépre felszerelt permetező berendezések;

ii. 3 méternél nagyobb szórókeretek, beleértve a vetési berendezésre felszerelt szórókereteket;

b) mentesíthetik a vizsgálat alól a peszticid kijuttatásához használt kézi berendezéseket vagy háti permetezőket.

(4) A vizsgálatok során ellenőrzik, hogy a peszticid kijuttatásához használt berendezés kielégíti-e a II. mellékletben felsorolt vonatkozó követelményeket, az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének elérése érdekében.

A 18. cikk (1) bekezdésével összhangban kidolgozott harmonizált szabványoknak megfelelő, peszticid kijuttatásához használt berendezéseket az alapvető egészségügyi, biztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfelelőeknek kell tekinteni.

(***) Az ezen irányelv hatálybalépésétől számított hét évet követően.

(5) A hivatásos felhasználók az 5. cikkben előírtak szerint kapott megfelelő képzés alapján rendszeresen kalibrálják és műszaki ellenőrzésnek vetik alá a peszticid kijuttatásához használt berendezéseket.

(6) A tagállamok a vizsgálatok elvégzéséért felelős szerveket jelölnék ki, és ezekről tájékoztatják a Bizottságot.

A tagállamok a vizsgálatok ellenőrzését lehetővé tevő tanúsítási rendszereket hoznak létre, és elismerik a valamely más tagállamban a (4) bekezdésben említett követelményeknek megfelelően odaítélt tanúsítványokat, ha a valamely más tagállamban elvégzett legutóbbi vizsgálat óta eltelt időszak megegyezik a saját területén alkalmazandó vizsgálati időközzel vagy rövidebb annál.

A tagállamok törekszenek a más tagállamokban kibocsátott tanúsítványok elismerésére, feltéve, hogy az (1) bekezdésben említett vizsgálati időszakokat betartják.

(7) Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányuló intézkedéseket, amelyek a II. melléklettel kapcsolatosak a tudományos és műszaki fejlődés figyelembevételében, a 19. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással kell elfogadni.

IV. FEJEZET

Különleges alkalmazások és felhasználások

9. cikk

Légi permetezés

- (1) A tagállamok gondoskodnak a légi permetezés tilalmáról.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérve a légi permetezés csak különleges esetekben engedélyezhető, feltéve, hogy az alábbi feltételek teljesülnek:
- más alternatívának nincs létjogosultsága, vagy a peszticid talajon történő alkalmazásával összehasonlítva egyértelmű előnyöket jelent az egészségre és a környezetre gyakorolt kisebb hatást miatt.
 - a használt peszticid a légi permetezésből eredő kockázatok pontos felmérését követően a tagállamnak kifejezetten légi permetezés céljára jóvá kell hagynia;
 - a légi permetezést végző kezelőnek rendelkeznie kell az 5. cikk (2) bekezdésében említett tanúsítvánnyal. Azon átmeneti időszak során, amíg a tanúsítási rendszerek még nem készültek el, a tagállamok elfogadhatnak az alkalmasságot igazoló más tanúsítványokat;
 - a légi permetezés kijuttatásáért felelős vállalkozásnak a peszticid légi kijuttatására szolgáló berendezés és légi jármű engedélyezésében illetékes hatóság által kiállított tanúsítvány-nyal kell rendelkeznie.

(3) A tagállamok kijelölik az illetékes hatóságokat azon speciális feltételek megállapítására, amelyek betartásával légi permetezés végezhető, és nyilvánosságra hozzák azokra a növényi kultúrákra, területekre és a különös kijuttatási követelményekre – ideértve az időjárás feltételeket is – vonatkozó információkat, amelyek esetében engedélyezhető a légi permetezés.

Az illetékes hatóságoknak meg kell határozniuk a lakosok, illetve a közelben tartózkodók figyelmeztetéséhez és a permetezett terület szomszédságában lévő környezet védelméhez szükséges intézkedéseket.

(4) A peszticideket légi permetezéssel kijuttatni kívánó hivatásos felhasználó kellő időben kérelmet nyújt be az illetékes hatóságnak a peszticidok légi permetezéssel történő kijuttatására irányulóan, és mellékeli annak bizonyítékát, hogy a (2) és a (3) bekezdésben említett feltételek teljesülnek. A tagállamok előírhatják, hogy azon kérelmek jóváhagyottak tekintendők, amelyekre az illetékes hatóság által megállapított időszakon belül nem érkezett válasz a meghozott döntés tekintetében.

(5) A tagállamok a megfelelő ellenőrzések révén megbizonyosodnak arról, hogy a (2) és (3) bekezdésekben említett feltételek teljesülnek.

(6) Az illetékes hatóságok a (4) bekezdés értelmében benyújtott kérelmekről nyilvántartást vezetnek.

10. cikk

A vízi környezet és az ivóvíz védelmére vonatkozó egyedi intézkedések

- (1) A tagállamok megfelelő intézkedéseket fogadnak el a vízi környezet és az ivóvízellátás peszticidok hatása elleni védelmére vonatkozóan. Ezen intézkedések alátámasztják a 2000/60/EK irányelv és a .../.../EK rendelet vonatkozó rendelkezéseit, és azokkal összeegyeztethetőek.
- (2) Az (1) bekezdésében foglalt intézkedések az alábbiakat foglalják magukban:
- olyan peszticidok előnyben részesítése, amelyek a tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közléséről szóló, 1999. május 31-i 1999/45/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ alapján nem minősülnek veszélyesnek a vízi környezetre, és nem tartalmazzak a 2000/60/EK irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében foglalt elsőbbségi veszélyes anyagokat;
 - a leghatékonyabb kijuttatási technikák, mint pl. a peszticid kijuttatásához használt kis elsodródással járó berendezés előnyben részesítése, különösen az olyan, függőlegesen növesztett ültetvény-növények esetében, mint a komlóültetvények valamint a gyümölcsösök és a szőlőültetvények;

⁽¹⁾ HL L 200., 1999.7.30., 1. o.

- c) olyan kockázatcsökkentési intézkedések alkalmazása, amelyek minimálisra csökkentik a permet-elsodródás, csapadékvíz-elvezetés és csurgalékvíz által okozott nem helyszíni szennyezést. Ezek szükség esetén magukban foglalják a nem célzott vízi szervezetek védelmét szolgáló megfelelő méretű pufferzónákat, valamint az ivóvíz kivételére használt felszíni és a felszín alatti víz számára létrehozott védőövezeteket is, ahol tilos a peszticidek használata és tárolása;
- d) a peszticid kijuttatásoknak a lehető legkisebb mértékűre csökkentése, vagy adott esetben megszüntetése a felszíni vagy felszín alatti vizekhez közeli utakon, vasútvonalakon, különösen nagy áteresztésű felületeken vagy egyéb infrastruktúrákon, illetve ezek mentén, vagy olyan zárt felszínen, ahol magas a felszíni vízbe vagy a szennyvízelvezető rendszerbe jutás kockázata.

11. cikk

A peszticid felhasználás és a kockázatok csökkentése speciális területeken

A tagállamok – a szükséges higiéniai és közegészségügyi követelményeknek és a biológiai sokféleségnek, valamint a vonatkozó kockázatelemzések eredményeinek megfelelő figyelembe vételével – biztosítják, hogy a peszticidek használata tilos vagy korlátozott legyen, vagy a használatukból eredő kockázat minimális legyen a következő területeken:

1. a nagyközönség vagy a veszélyeztetett lakosság által használt területeken, úgy mint a parkokban, a nyilvános kertekben, a sportpályákon, az iskolák területén és a játszótereken;
2. a 2000/60/EK irányelvben meghatározott védett területeken vagy más meghatározott területeken a szükséges védőintézkedések megtétele céljából, a 79/409/EGK és a 92/43/EGK irányelvek rendelkezéseivel összhangban;
3. mezőgazdasági dolgozók által használt vagy számukra hozzáférhető, nemrégiben kezelt területeken.

12. cikk

Peszticidek kezelése és tárolása, valamint csomagolásuk és maradékaik kezelése

(1) A tagállamok elfogadják a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a hivatásos felhasználók – és adott esetben a forgalmazók – által végzett következő tevékenységek ne veszélyeztessék az emberi egészséget vagy a környezetet:

- a) a peszticidek kijuttatás előtti tárolása, kezelése, hígítása és keverése;
- b) a peszticidek csomagolásának és maradékainak kezelése;
- c) a kijuttatás után a tartályban maradó keverékek ártalmatlantítása;
- d) a berendezés kijuttatást követő tisztítása;
- e) a peszticidek maradékainak és csomagolásuknak hasznosítása vagy ártalmatlantítása a hulladékokról szóló közösségi jogszabályokkal összhangban.

(2) A tagállamok meghoznak minden szükséges intézkedést a nem hivatásos felhasználók számára engedélyezett peszticidekkel kapcsolatban a veszélyes kezelési műveletek elkerülése érdekében. Ezek az intézkedések magukban foglalják az alacsony toxicitású peszticidek használatát, a használatra kész kiszereleket, valamint a tartályok vagy a csomagolás méreteinek korlátozását.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a hivatásos felhasználásra szánt peszticidek számára oly módon alakítsák ki a tárolóterületeket, hogy minden nem kívánt kibocsátás megakadályozható legyen. Különös figyelmet kell fordítani az elhelyezésre, a méretre és az építési anyagokra.

13. cikk

Integrált növényvédelem

(1) A tagállamok meghozzák a megfelelő intézkedéseket az alacsony peszticid felhasználású növényvédelem ösztönzésére, előnyben részesítve a nem vegyi módszereket és az ugyanazon károsító-probléma szempontjából rendelkezésre álló azon gyakorlatokat és termékeket, amelyek a legalacsonyabb kockázatot jelentik az emberi egészségre és a környezetre. Az alacsony peszticid felhasználású növényvédelem magában foglalja az integrált növényvédelmet, valamint az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló, 2007. június 28-i 834/2007/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ szerinti ökológiai termelést.

(2) A tagállamok létrehozzák vagy támogatják az integrált növényvédelem végrehajtásához szükséges feltételek megteremtését. Különösen azt biztosítják, hogy a hivatásos felhasználók rendelkezésére álljanak az információk és a károsító monitoring és döntéshozatali eszközök, valamint az integrált növényvédelemre vonatkozó tanácsadói szolgáltatások.

(3) A tagállamok 2013. június 30-ig jelentést tesznek a Bizottságnak az (1) és (2) bekezdés végrehajtásáról, és különösen arról, hogy az integrált növényvédelem végrehajtásához szükséges feltételek adottak-e.

(4) A tagállamok nemzeti cselekvési tervükben a 4. cikknek megfelelően leírást adnak arról, miként biztosítják, hogy a III. mellékletben foglalt integrált növényvédelmi alapelveket 2014. január 1-jéig valamennyi hivatásos felhasználó végrehajtsa.

Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányuló intézkedéseket, amelyek a III. melléklettel kapcsolatosak a tudományos és műszaki fejlődés figyelembevétele érdekében, a 19. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással kell elfogadni.

(5) A tagállamok megállapítják a megfelelő intézkedéseket ahhoz, hogy a hivatásos felhasználókat az integrált növényvédelem termény- vagy ágazatspecifikus iránymutatásainak önkéntes alapú végrehajtására ösztönözzék. Az iránymutatásokat állami hatóságok vagy hivatásos felhasználók képviselőit ellátó szervezetek dolgozhatják ki. A tagállamok azon iránymutatásokra hivatkoznak, amelyeket a 4. cikkkel összhangban kidolgozott nemzeti cselekvési tervükben megfelelőnek ítélnék.

⁽¹⁾ HL L 189., 2007.7.20., 1. o.

V. FEJEZET

Mutatók, jelentéstétel és információcsere

14. cikk

Mutatók

(1) A IV. mellékletben említett harmonizált kockázati mutatókat kell megállapítani. A tagállamok ugyanakkor továbbra is használhatják a meglévő nemzeti mutatókat, vagy a harmonizált mutatók mellett más megfelelő mutatókat fogadhatnak el.

Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására irányuló intézkedéseket, amelyek a IV. melléklettel kapcsolatosak a tudományos és műszaki fejlődés figyelembevétele érdekében, a 19. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással kell elfogadni.

(2) A tagállamok

- a) az (1) bekezdésben említett harmonizált kockázati mutatók kiszámításához a(z) .../.../EK rendelettel összhangban gyűjtött statisztikai adatokat használják más vonatkozó adatok mellett;
- b) meghatározzák az egyes hatóanyagok felhasználási tendenciáit;
- c) meghatározzák a prioritást élvező elemeket, mint pl. a hatóanyagokat, növényeket, régiókat és gyakorlatokat, amelyek különös figyelmet követelnek meg, illetve azokat a helyes gyakorlatokat, amelyek például szolgálhatnak ezen irányelv céljainak megvalósítása érdekében, amely célok a peszticidek emberi egészségre és környezetre jelentett veszélyének és kifejtett hatásának csökkentésére, valamint az integrált növényvédelem és az alternatív megközelítések vagy technológiák kifejlesztésének és bevezetésének ösztönzésére irányulnak annak érdekében, hogy csökkenjen a peszticidektől való függőség.
- (3) A tagállamok a (2) bekezdés szerint végrehajtott értékelések eredményeit továbbítják a Bizottsághoz és a többi tagállamhoz.

(4) A Bizottság kiszámítja a közösségi szintű kockázati mutatókat a(z) .../.../EK rendelettel összhangban gyűjtött statisztikai adatok és más vonatkozó adatok felhasználásával, a peszticidek használatából származó kockázatok tendenciáinak megbecslése érdekében.

A Bizottság az említett adatokat és ezt az információt felhasználja a peszticidek által az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt hatás csökkentésére irányuló egyéb közösségi politikák céljainak elérésében tett előrelépés értékelésére is.

15. cikk

Jelentéstétel

A Bizottság az ezen irányelv végrehajtásában elért haladásról szóló jelentését, adott esetben módosítási javaslatok kíséretében, rendszeresen benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

VI. FEJEZET

Záró rendelkezések

16. cikk

Szankciók

A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv szerint elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, és minden szükséges intézkedést meghoznak e rendelkezések végrehajtásának biztosítására. Az előírt szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

A tagállamok ...-ig (*) értesítik a Bizottságot az említett rendelkezésekről illetve haladéktalanul értesítik a rendelkezéseket érintő valamennyi későbbi módosításról is.

17. cikk

Illetékek és díjak

(1) A tagállamok illetékek és díjak révén megtéríthetik az ezen irányelv szerinti kötelezettségekből származó, általuk végzett tevékenységből eredő költségeket.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az (1) bekezdésben említett illetékeket vagy díjakat átlátható módon állapítsák meg, és hogy megfeleljenek az elvégzett munka tényleges költségének.

18. cikk

Szabványosítás

(1) Az ezen irányelv 8. cikkének (4) bekezdésében említett szabványokat a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (1) 6. cikke (3) bekezdésében meghatározott eljárással kell megállapítani.

Az említett szabványok kidolgozására való felkérés a 19. cikk (1) bekezdésében említett bizottsággal folytatott konzultációt követően jöhet létre.

(2) A Bizottság a szabványokra való hivatkozásokat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* teszi közzé.

(3) Ha egy tagállam vagy a Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy szabvány nem felel meg teljesen azon alapvető követelményeknek, amelyekre vonatkozik, a Bizottság vagy az érintett tagállam kifejti indokait és az üggyel a 98/34/EK irányelvvel létrehozott bizottsághoz fordulhat. A bizottság késedelem nélkül véleményét nyilvánítja.

A bizottság véleményének fényében a Bizottság eldönti, hogy kihirdeti-e az érintett harmonizált szabványra való hivatkozásokat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, vagy nem hirdeti ki, illetve esetleg korlátozással hirdeti ki azokat, vagy fenntartja, korlátozásokkal tartja fenn, vagy visszavonja a meglévő hivatkozásokat.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követő három év.

(1) HL L 204., 1998.7.21., 37. o.

19. cikk

A bizottság eljárása

(1) A Bizottságot az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 58. cikkével felállított Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, 8. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.

20. cikk

Költségek

A peszticidek fenntartható használatának területén harmonizált politika és rendszerek létrehozásának támogatása érdekében a Bizottság finanszírozhatja a következőket:

1. harmonizált rendszer kialakítása, amelynek része a peszticidek kockázati mutatóira vonatkozó valamennyi információt összegyűjtő és tároló, valamint az ilyen információkat az illetékes hatóságok, más érdekelt felek és a nyilvánosság rendelkezésére bocsátó megfelelő adatbázis;
2. a jogszabályok előkészítéséhez és kidolgozásához szükséges tanulmányok elvégzése, ideértve ezen irányelv mellékleteinek a műszaki fejlődéshez való hozzáigazítását is;
3. az ezen irányelv végrehajtását elősegítő iránymutatás és legjobb gyakorlatok kialakítása.

21. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy ennek az irányelvnek ...-ig (*) megfeleljenek.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

22. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

23. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt, ...

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

(¹) HLL 31., 2002.2.1., 1. o.

(*) Az ezen irányelv hatálybalépését követő két éven belül.

I. MELLÉKLET

Az 5. cikkben említett képzési témák

1. A peszticidekkel és használatukkal kapcsolatos összes vonatkozó jogszabály.
 2. A peszticidek használatának kockázatai és veszélyei, illetve ezek felismerése és szabályozása, különösen:
 - a) az embereket érintő kockázatok (kezelők, lakosok, közelben tartózkodók, a kezelt területekre belépők, a kezelt terményeket kezelők, elfogyasztók), valamint az, hogy az olyan tényezők, mint például a dohányzás, hogyan súlyosbítják ezeket a kockázatokat;
 - b) a peszticidmérgezések tünetei és az elsősegély-intézkedések;
 - c) a nem célzott növényeket, hasznos rovarokat, vadon élő állatokat és növényeket, a biológiai sokféleséget és általában a környezetet érintő kockázatok.
 3. Az integrált növényvédelmi stratégiák és technikák, integrált növénytermesztési stratégiák és technikák, a biogazdálkodás elvi alapjai, az integrált növényvédelem általános elveire és termény- vagy ágazatspecifikus iránymutatásaira vonatkozó információk.
 4. Összehasonlító értékelésbe történő bevezetés felhasználói szinten, amely minden hivatásos felhasználó számára lehetővé teszi, hogy az emberi egészségre, a nem célszervezetekre és a környezetre nézve a legkevesebb mellékhatással járó peszticidek tekintetében az engedélyezett termékek közül a legmegfelelőbbet válassza egy adott kártevőproblémára egy adott helyzetben.
 5. Az embereket, a nem célszervezeteket és a környezetet érintő kockázatok minimalizálására szolgáló intézkedések: biztonságos munkamódszerek a peszticidek tárolására, kezelésére, keverésére, az üres csomagolóanyag, más szennyezett anyagok, felesleges tömény és hígított peszticidek (ideértve a tank-keverékeket is) ártalmatlanítására; a kezelői expozíció szabályozásának ajánlott módja (egyéni védőfelszerelés).
 6. A peszticid kijuttatásához használt berendezés előkészítésére – beleértve a kalibrálást –, és a felhasználókat, más embereket, a nem célzott állat- és növényfajokat, a biológiai sokféleséget és a környezetet veszélyeztető kockázatokat minimalizáló működtetésére vonatkozó eljárások.
 7. A peszticid kijuttatásához használt berendezés használata és karbantartása, és a különböző permetező technikák (pl. kis térfogatú permetezés, alacsony elsodródást biztosító szórófej), továbbá a használatban lévő permetezőgépek műszaki ellenőrzésének céljai, valamint a permetezési minőség javításának módjai.
 8. Az emberi egészség és környezet védelmét biztosító szükséghelyzeti intézkedések, véletlenszerű kiömlés és szennyeződés esetén.
 9. Egészségügyi ellenőrzés és az eszközökhöz való hozzáférés bármilyen baleset vagy gyanított baleset jelentése érdekében.
 10. Nyilvántartás vezetése a peszticidek használatáról, a vonatkozó jogszabályokkal összhangban.
-

II. MELLÉKLET

A peszticid kijuttatásához használt berendezések vizsgálatára vonatkozó egészségügyi, biztonsági és környezetvédelmi követelmények

A peszticid kijuttatásához használt berendezések vizsgálata kiterjed az emberi egészség és a környezet magas biztonsági és védelmi szintjének eléréséhez szükséges összes szempontra. A kijuttatási művelet teljes hatékonyságát az eszközök megfelelő teljesítménye és a berendezések megfelelő funkciói révén kell biztosítani a következő célok eléréséhez.

A peszticid kijuttatásához használt berendezéseknek megbízhatóan kell működniük, és rendeltetészerűen kell használni őket, garantálva a peszticidek megfelelő adagolását és eloszlását. A berendezésnek olyan állapotúnak kell lennie, hogy biztonságosan, könnyen és teljes mértékben meg lehessen tölteni és ki lehessen üríteni, és meggátolja a peszticidek kiszivárgását. A berendezésnek ezenkívül könnyen és alaposan tisztíthatónak kell lennie. Garantálnia kell továbbá a biztonságos műveleteket, és a kezelő székéből irányíthatónak és azonnal leállíthatónak kell lennie. Az esetleg szükséges beállításoknak egyszerűnek, pontosnak és reprodukálhatónak kell lenniük.

Különös figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

1. Erőátviteli alkatrészek

Az erőleadó hajtótengely védőburkolatának és az energiaellátás csatlakozója védőburkolatának a helyén és jó állapotban kell lennie, továbbá funkciójukban nem érintheti a védőberendezéseket és semmilyen mozgó vagy forgó erőátviteli alkatrészt, így biztosítva a kezelő védelmét.

2. Szivattyú

A szivattyú kapacitásának meg kell felelnie a berendezés szükségleteinek, valamint a szivattyúnak megfelelően kell működni a stabil és megbízható szórási fokozat biztosítása érdekében. A szivattyú nem szivároghat.

3. Keverés

A keverő-berendezéseknek biztosítaniuk kell a megfelelő újrakeringetést a tartályban lévő folyékony permet teljes mennyisége egyenletes koncentrációjának elérése érdekében.

4. Permetlé-tartály

A permetezőtartályoknak – beleértve a tartálytartalom kijelzőjét, a töltőeszközöket, a szitákat és szűrőket, az ürítő- és öblítőrendszereket és a keverőeszközöket – úgy kell működniük, hogy minimalizálják a véletlenszerű kiömlést, az egyenetlen koncentráció-eloszlást, a kezelői expozíciót és a maradékanyag-tartalmat.

5. Mérőrendszerek, ellenőrző- és szabályozórendszerek

Minden mérő-, ki- és bekapcsoló, nyomás- és/vagy áramlásifokozat-beállító berendezést megfelelően kell kalibrálni, annak megfelelően kell működni, és nem szivároghat. A nyomás szabályozásának és a nyomásbeállító berendezések működtetésének egyszerűen megvalósíthatónak kell lennie a permetezés során. A nyomásbeállító eszközök állandó üzemi nyomást biztosítanak a szivattyú állandó fordulatszáma mellett, a stabil mennyiségkijuttatási arány alkalmazása érdekében.

6. Csövek és tömlők

A tömlőknek és a csöveknek jó állapotúknak kell lenniük a folyadékáramlás zavarainak, vagy a meghibásodás esetén való véletlenszerű kiömlés elkerülésének érdekében. A csövek és a tömlők nem szivároghatnak a legnagyobb elérhető rendszernyomás alkalmazása esetén sem.

7. Szűrés

Az egyenetlen permetszórás és a turbulencia elkerülése érdekében a szűrőknek jó állapotban kell lenniük, és a szűrők szemmagyságának meg kell felelnie a permetezőre szerelt szűrőfej nagyságának. A szűrő eldugulását jelző rendszernek, ha van ilyen, megfelelően kell működni.

8. Szórókeret (olyan berendezéshez, amely a peszticideket egy vízszintesen, a terményhez vagy a kezelendő anyaghoz közel elhelyezkedő szórókeret segítségével permetezi ki)

A szórókeretnek jó állapotúnak és minden irányban stabilnak kell lennie. A rögzítő és szabályozó rendszereknek, valamint a nem szándékolt mozgásokat enyhítő eszközöknek és a lejtéskiegyenlítésnek megfelelően kell működni.

9. Szórófejek

A szórófejeknek megfelelően kell működniük, így megakadályozva a permetezés leállása utáni csöpögést. A permetezés egyenletességének biztosítása érdekében az egyes szórófejek áramlási fokozata nem térhet el jelentősen a gyártó által összeállított táblázatban feltüntetett értékektől.

10. Eloszlás

A célterületen a permet átlós és függőleges (függőlegesen növesztett ültetvény-növények esetében) eloszlásának egyenletesnek kell lennie, adott esetben.

11. Fúvóberendezés (levegőpumpás permetezőknél)

A fúvóberendezésnek jó állapotban kell lennie, és biztosítania kell a stabil és megbízható légáramot.

III. MELLÉKLET

Az integrált növényvédelem általános elvei

1. A károsítók megjelenésének megelőzését vagy megsemmisítését többek között és különösen az alábbiak révén kell megvalósítani vagy támogatni:
 - vetésforgó,
 - megfelelő termesztési technikák alkalmazása (pl.: kései vetés, vetési időpont és sűrűség, alávetés, kímélő talajművelés, metszés és direkt vetés),
 - adott esetben rezisztens/toleráns növényfajták, standard/fémzárolt vetőmagok és szaporítóanyagok használata,
 - kiegyensúlyozott trágyázási, meszezési és öntözési/vízvezetési gyakorlatok alkalmazása,
 - a károsítók elterjedésének megakadályozása higiéniai intézkedések révén (pl. a gépek és berendezések rendszeres tisztításával),
 - a fontos hasznos szervezetek védelme és erősítése, pl. megfelelő növényvédelmi intézkedésekkel vagy a termelőhelyeken belül és kívül ökológiai infrastruktúrák alkalmazásával.
2. A károsítókat megfelelő módszerekkel és eszközökkel folyamatosan figyelni kell, ha ilyenek rendelkezésre állnak. A megfelelő eszközök közé tartoznak a helyszínen végzett megfigyelések, valamint tudományosan megalapozott előrejelzési és korai diagnosztikai rendszerek, ha ezek megvalósíthatók, továbbá a szakmailag képzett tanácsadók javaslatainak felhasználása.
3. A folyamatos megfigyelés (monitoring) eredményei alapján a hivatásos felhasználónak el kell döntenie, hogy kell-e, és ha igen, mikortól kell növényvédelmi intézkedéseket alkalmazni. A szilárd és tudományosan megalapozott küszöbértékek a döntéshozatal elengedhetetlen elemei. A károsítók esetében a kezelést megelőzően figyelembe kell venni a régióra, a konkrét területekre, a terményekre, és a különleges éghajlati viszonyokra meghatározott küszöbértékeket, ha lehet.
4. A kémiai módszerekkel szemben előnyben kell részesíteni a fenntartható biológiai, fizikai és más nem kémiai módszereket, ha megfelelő növényvédelmet biztosítanak.
5. A felhasznált peszticideknek a célnak a lehető legmegfelelőbbnek kell lenniük, és a lehető legkevesebb mellékhatással kell járniuk az emberi egészségre, a nem célszervezetekre és a környezetre nézve.
6. A hivatásos felhasználónak a peszticidek használatát és az egyéb beavatkozási formákat a szükséges szinten kell tartaniuk – pl.: csökkentett adagok, kevésbé gyakori alkalmazás vagy részleges alkalmazás révén –, figyelembe véve azt, hogy a növényzetben a kockázati szintnek elfogadhatónak kell lennie, és nem szabad növelni annak a kockázatát, hogy a károsítók populációi rezisztenssé váljanak.
7. Ha ismert a valamely növényvédelmi intézkedéssel szembeni rezisztencia kialakulásának a kockázata, és ha a károsítók szintje peszticidek ismételt alkalmazását követeli meg a növényeken, a rezisztencia kialakulását gátló hatékony stratégiákat kell alkalmazni a termékek hatékonyságának megőrzéséhez. Ebbe beletartozhat a különböző hatást kifejtő többféle peszticid használata.
8. A peszticidek használatáról vezetett nyilvántartás, valamint a károsítók nyomon követése alapján a hivatásos felhasználónak meg kell vizsgálnia az alkalmazott növényvédelmi intézkedés hatékonyságát.

IV. MELLÉKLET

Harmonizált kockázati mutatók

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2006. július 18-án benyújtotta a Tanácsnak a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatot. A javaslat a Szerződés 175. cikkének (1) bekezdésén alapul.
2. Az Európai Parlament 2007. október 23-án elfogadta az első olvasat során kialakított véleményét ⁽¹⁾. A Gazdasági és Szociális Bizottság 2007. március 14-én, a Régiók Bizottsága pedig 2007. február 1-jén nyújtotta be véleményét.
3. A Tanács 2008. május 19-én a Szerződés 251. cikkének megfelelően elfogadta közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉSEK

A javaslat célja, hogy biztosítsa az emberi és állati egészségnek, valamint a környezetnek a peszticidek mezőgazdaságban és az ökoszisztémákban történő felhasználása káros hatásaival szembeni védelmét. A peszticidhasználat kockázatainak a szükséges növényvédelemmel összhangban történő csökkentését célozza.

Részletesebben a következőkről rendelkezik:

- nemzeti cselekvési tervek kidolgozása a peszticidek emberi egészségre és környezetre vonatkozó kockázatainak és hatásainak csökkentése érdekében,
- tájékoztatás, tudatosítás és képzés a tanácsadók és a peszticidek hivatásos felhasználói számára,
- a peszticidek értékesítésére vonatkozó konkrét követelmények,
- a peszticidek kijuttatásához használt berendezések rendszeres vizsgálata,
- a légi permetezés tilalma az ettől való eltérés lehetőségével,
- a vízi környezet peszticidszennyezéssel szembeni védelmét célzó egyedi intézkedések,
- a peszticidhasználat egyes területeken történő korlátozása,
- a peszticidek, csomagolásuk és maradákaik kezelésére és tárolására vonatkozó követelmények,
- az integrált növényvédelemmel kapcsolatos kötelező előírások meghatározása, valamint
- kockázati mutatók kidolgozása a peszticidhasználatban elért eredmények mérése érdekében.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános észrevételek

A Tanács közös álláspontja egészében véve összhangban van a Bizottság és az Európai Parlament álláspontjával, amennyiben:

- megerősíti a Bizottság által javasolt és az Európai Parlament által támogatott célkitűzéseket és a rendelkezések nagy részét,
- magában foglal számos, az Európai Parlament által az első olvasat során elfogadott módosítást.

A 6., 17., 43., 49., 52., 60., 61., 62., 63., 68., 85., 93., 95., 103., 106., 112., 122., 137. és 155. módosítást teljesen befoglalták a közös álláspontba.

A 13., 18., 29., 35., 36., 39., 42., 48., 51., 54., 59., 64., 87., 90., 114., 146. és 164. módosítást lényegét tekintve elfogadták vagy részben befoglalták a közös álláspontba.

Az 1., 5., 16., 22., 23., 28., 30., 32., 37., 40., 55., 57., 58., 69., 72., 77., 84., 88., 91., 96., 98., 99., 102., 104., 120., 121., 138. és 139. módosítást nem foglalták bele a közös álláspontba, mivel a Tanács ezek tekintetében osztja a Bizottság álláspontját.

⁽¹⁾ 14183/07.

A Bizottság által elfogadott 2–4., 7–11., 15., 19–21., 24–27., 31., 33., 44., 46., 47., 50., 53., 56., 65., 66., 70., 71., 74., 76., 78., 79., 81–83., 92., 94., 97., 100., 101., 105., 107–111., 113., 115–119., 133., 135., 141., 143., 151. és 153. módosítást nem foglalták bele a közös álláspontra, mivel ezek tekintetében a Tanács a Bizottságtól eltérő álláspontot képvisel.

A közös álláspont magában foglal más, az Európai Parlament által elő nem irányozott változtatásokat is, amelyek a tárgyalások során a tagállamok által kifejezett több aggályt is figyelembe vesznek.

A szövegen több technikai és szerkesztési jellegű módosítást is végeztek néhány rendelkezés hatályának meghatározása, az irányelv megfogalmazásának egyértelműbbé tétele és a forgalomba hozatalról szóló rendelettervezet szövegével való egységességének kialakítása, a jogbiztonság kialakítása, illetve a rendelettervezet és az egyéb közösségi eszközök nagyobb összhangja érdekében.

A Bizottság elfogadta a Tanács által elfogadott közös álláspontot.

2. **Konkrét észrevételek**

Jogalap

A Tanács nem fogadta el az 1. módosítást, mivel úgy vélte, hogy a 175. cikk (1) bekezdése a megfelelő és elégséges jogalap.

Fogalom meghatározások

Az eredeti javaslatához képest az alábbi változtatásokra került sor:

- a „használat” fogalom meghatározását elhagyták, mivel szükségtelennek vélték,
- a „tanácsadó” fogalom meghatározásába belekerült a szakmai minőségre vagy kereskedelmi szolgáltatásra való utalás,
- a „peszticid kijuttatásához használt berendezés” és a „peszticid kijuttatásához használt tartozékok” fogalom meghatározását összevonták,
- az „integrált növényvédelem” fogalom meghatározását a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló rendeletjavaslatból a javaslatba helyezték át, valamint
- beillesztették a „felszíni víz” és a „felszín alatti víz” fogalom meghatározását.

A Tanács a Bizottság elutasítása ellenére helyt adott a peszticideket növényvédő szerekként meghatározó fogalom meghatározás beillesztésére irányuló 29. módosításnak. A Tanács e fogalom meghatározást a biocid termékekre is kiterjesztette.

Nemzeti cselekvési tervek

A Parlament és a Tanács egyetértett az alábbiakban:

- a tagállamoknak figyelembe kell venniük a tervezett intézkedések egészségügyi hatását,
- a nemzeti cselekvési tervekben meg kell határozni, hogy a peszticidhasználatból való függőség csökkentése érdekében a tagállamok hogyan hajtják végre az irányelvet (különösen tekintettel az irányelv 5–14. cikke szerinti intézkedésekre),
- a nemzeti cselekvési tervekkel kapcsolatban a Bizottság által kapott információkat az interneten hozzáférhetővé kell tenni.

A Tanács nem fogadta el az egyéb módosításokat, különösen a mennyiségi használatcsökkentési célok meghatározását célzó módosítást. A Tanács a használatcsökkentési célok meghatározása helyett inkább a kockázatcsökkentésre helyezné a hangsúlyt.

Képzés

A Tanács kibővítette a szöveget annak érdekében, hogy a képzés biztosításával kapcsolatos kötelezettség az alap- és a továbbképzésre egyaránt vonatkozzon. Az eredeti szöveggel kapcsolatban az Európai Parlament osztotta a Tanács aggályát. A Tanács szintén elfogadta az Európai Parlamentnek az I. melléklettel kapcsolatos egyik javaslatát, amely szerint az összehasonlító értékelésbe történő bevezetésnek annak érdekében kell történnie, hogy a hivatásos felhasználók kiválaszthatják a megfelelő és az emberi egészségre és a környezetre legkevésbé veszélyes terméket.

A Tanács célszerűnek vélte továbbá annak megállapítását, hogy a képzésnek figyelembe kell vennie a peszticidekkel foglalkozó személyek – a felhasználók, a forgalmazók és a tanácsadók – különböző szerepét és feladatait. A Tanács ezenkívül a szövegbe foglalt egy olyan rendelkezést, amelynek értelmében a tagállamok által létrehozott tanúsítási rendszereknek tartalmazniuk kell a tanúsítványok odaítélésére, fenntartására és visszavonására vonatkozó követelményeket és eljárásokat.

A peszticidek értékesítési követelményei

A Tanács elfogadta a Parlament arra vonatkozó javaslatát, hogy a hivatásos felhasználók részére peszticideket értékesítő személyeknek a peszticidhasználaton kívül az emberi egészséggel és a környezettel kapcsolatos biztonsági előírásokra vonatkozóan is tanácsot kell adniuk.

A Tanács szintén a szövegbe foglalta a nem hivatásos felhasználók részére peszticideket értékesítő forgalmazók azon kötelezettségét, hogy az alacsony kockázattal járó termékekről is tájékoztatást nyújtsanak. A Tanács annak érdekében is módosította e cikket, hogy a tanúsítvánnyal rendelkező személy ne csak fizikai jelenlét formájában, hanem más módon is rendelkezésre állhasson. A Tanács véleménye szerint a kisebb kiskereskedések vonatkozásában szükség van erre a rugalmasságra.

Tájékoztatás és tudatosítás

Az Európai Parlament jelentősen kibővítette a 7. cikket, a Tanács azonban nem tudta valamennyi javaslatát elfogadni. A Tanács mindazonáltal megtartotta azt a követelményt, hogy a nyilvánosság részére a peszticidekre vonatkozóan nyújtott tájékoztatásnak kiegyensúlyozottnak és pontosnak kell lennie.

A használatban lévő berendezések vizsgálata

A hivatásos felhasználók által használt berendezések vizsgálatával kapcsolatos parlamenti módosításokat a Tanács egy kivételével elfogadta. A Tanács a Parlamenthez hasonlóan úgy vélte, hogy pontosabban kell megállapítani a vizsgálatok közötti időszakok hosszát, azonban további lépésként 2020-tól rövidebb vizsgálatközi időszakokat határozott meg.

A Tanács mindazonáltal úgy ítélte meg, hogy aránytalanságot eredményezne, ha a vizsgálati kötelezettség a peszticid kijuttatásához használt kézi berendezések vagy a háti permetezőzók tekintetében is fennállna, ezért bevezette ezek vizsgálati kötelezettség alóli mentesítésének lehetőségét. A Tanács bevezette továbbá annak lehetőségét, hogy kockázatelemzés elvégzését követően különböző ütemterveket és vizsgálati időközöket alkalmazzanak egyes csekély használati arányú berendezések vonatkozásában.

A Tanács ezenkívül szükségesnek vélte annak előírását, hogy a hivatásos felhasználók rendszeresen kalibrálják és műszaki ellenőrzésnek vessék alá a kijuttatáshoz használt berendezéseket.

Végezetül a Tanács úgy döntött, hogy a tagállamoknak a kölcsönös elismerés elve alapján működő tanúsítási rendszert kell létrehozniuk.

Légi permetezés

Noha a Tanács egyetért a Parlamenttel a kérdéssel kapcsolatos általános megközelítést illetően, és elfogadta a 63. módosítást és a 64. módosítás egy részét, szükségtelennek tartotta azokat a módosításokat, amelyek adott esetben túlzott igazgatási terhet jelentenének az illetékes hatóságok számára.

A Tanács megváltoztatta az eredeti javaslatot az alábbiak előírása révén: a felhasznált termékeket kockázatelemzést követően jóvá kell hagyni; a légi permetezést végző vállalkozásnak tanúsítvánnyal kell rendelkeznie; a tagállamok előírhatják a légi permetezés iránti kérelmeknek az illetékes hatóságok által bizonyos idő eltelte után történő hallgatóságos jóváhagyását.

A vízi környezet védelmére vonatkozó egyedi intézkedések

A Tanács az ivóvízvédelem fontosságának hangsúlyozása érdekében a szövegbe foglalta a 68. módosítást. A 10. cikket annak érdekében is módosították, hogy előnyben részesüljenek az elsőbbségi veszélyes anyagokat nem tartalmazó peszticidek.

Az ütközőzónák kötelező létrehozásáról szóló 70. módosítást illetően a Tanács úgy vélte, hogy célszerű a 10. cikket oly módon bővíteni, hogy az a szükség esetén elrendelhető kockázatcsökkentési intézkedések szélesebb körére terjedjen ki.

A peszticidhasználat és a kockázatok csökkentése egyes területeken

A szöveget újrafogalmazták annak érdekében, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen a peszticidek által az adott területek vonatkozásában jelentett kockázatok minimalizálására. A Tanács nem fogadta el a Parlament vonatkozó módosításait.

Peszticidek kezelése és tárolása, valamint csomagolásuk és maradékaik kezelése

A Tanács átfogalmazta a 12. cikk (1) és (3) bekezdését, világossá téve, hogy az azokban foglalt intézkedések csak a hivatásos felhasználókra, valamint – adott esetben – a tanácsadókra vonatkoznak. Ezenkívül a Tanács a szövegbe foglalt egy, a peszticidek maradékainak és csomagolásuknak a hasznosításáról és ártalmatlanításáról szóló rendelkezést. A Tanács nem tartotta relevánsnak a Parlament módosításait.

Integrált növényvédelem

A Tanács és a Parlament véleménye meglehetősen hasonló e kérdéssel kapcsolatban. A Tanács különösen támogatja a Parlament 85. módosítását, valamint az integrált növényvédelem általános elveit tartalmazó új mellékletnek a javaslatba foglalására irányuló 122. módosítását. Egyetért továbbá a 164. és a 87. módosítás egyes részeivel.

A Tanács ezenkívül a „kis peszticid-felhasználású gazdálkodás” kifejezést „alacsony peszticid-felhasználású növényvédelem” kifejezéssel váltotta fel, megállapítva, hogy e fogalom magában foglalja az integrált növényvédelmet, valamint az ökológiai termelést.

Mutatók

A Tanács egyetértett a Bizottsággal abban, hogy a használati mutatókra való kiterjesztést célzó módosítások nem relevánsak. A Tanács a 93. módosítást részben, a 95. módosítást pedig elvben fogadta el.

Komitológia

A Tanács elfogadta azokat a módosításokat, amelyek egyes cikkeknek az új komitológiai határozathoz való hozzáigazítását célozzák (17., 52., 62., 103., 137. és 155.).

IV. ÖSSZEGRZÉS

A Tanács úgy véli, hogy közös álláspontja kiegyensúlyozott és reális megoldást jelent a bizottsági javaslattal kapcsolatban kifejezett számos aggályra, és várakozással tekint az Európai Parlamenttel egy működőképes megállapodás elérése érdekében folytatott konstruktív párbeszéd elé.

22/2008/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT**a Tanács által 2008. június 23-án elfogadva****a repülőtéri díjakról szóló, ...-i 2008/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából****(EGT-vonatkozású szöveg)**

(2008/C 254 E/02)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 80. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A repülőterek fő feladata és kereskedelmi tevékenysége a légi járművek – valamint az utasok és az áruk – kiszolgálása és kezelése a leszállástól a felszállásig, lehetővé téve a légi fuvarozók számára, hogy légiközlekedési szolgáltatásokat biztosítsanak. E célból a repülőterek a légi járművek üzemeltetéséhez, illetve az utasok és az áruk irányításához kapcsolódó számos létesítményt és szolgáltatást biztosítanak, amelyek költségeit általában repülőtéri díjakon keresztül fedezik. A felszámított díj ellenében létesítményeket és szolgáltatásokat biztosító repülőtér-irányító szervezeteknek törekedniük kell arra, hogy költséghatékony alapon működjenek.
- (2) A repülőtéri díjak alapvető összetevőinek és kialakításuk módjának szabályozására egységes keretet kell létrehozni, mivel annak hiányában a repülőtér-irányító szervezetek és a repülőterek használói közötti kapcsolatra vonatkozó alapvető követelmények betartása nem biztosított. E keret nem zárja ki annak lehetőségét, hogy egy tagállam meghatározza, milyen mértékben lehet figyelembe venni a repülőterek kereskedelmi tevékenységeiből származó bevételeket a repülőtéri díjak megállapítása során.
- (3) Ezt az irányelvet, mivel a kis repülőterek irányítása és finanszírozása nem igényli közösségi keretrendszer alkalmazását, a Közösségben található, bizonyos minimális méretet meghaladó repülőterekre, valamint az összes tagállamban a legmagasabb utasforgalommal rendelkező repülőtérre kell alkalmazni.

- (4) A területi kohézió előmozdítása érdekében a tagállamok részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy adott repülőtér-hálózatra vonatkozóan közös díjazási rendszert alkalmazzanak. Az ilyen hálózatokba tartozó repülőterek közötti gazdasági transzfereknek meg kell felelniük a közösségi jognak.
- (5) A tagállamok forgalommegosztás céljából a repülőtér-irányító szervezetek számára engedélyezhetik, hogy az ugyanazon várost vagy konurbációt kiszolgáló repülőterekre azonos mértékű repülőtéri díjakat alkalmazzanak. Az e repülőterek közötti gazdasági transzfereknek meg kell felelniük a közösségi jognak.
- (6) Új útvonalak létrehozására irányuló ösztönzők – többek között például a hátrányos helyzetű és a legkülső régiók fejlesztésének előmozdítása céljából – csak a közösségi joggal összhangban nyújthatók.
- (7) A léginavigációs szolgáltatások tekintetében a díjak beszedésének, valamint a földi kiszolgálásnak a kérdésével a léginavigációs szolgáltatók közös díjszámítási rendszerének létrehozásáról szóló, 2006. december 6-i 1794/2006/EK bizottsági rendelet ⁽⁴⁾ és a közösségi repülőterek földi kiszolgálási piacára való bejutásról szóló, 1996. október 15-i 96/67/EK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ már foglalkozott. A fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű utasoknak nyújtott segítség finanszírozására beszedett díjakra a légi járműveken utazó fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek jogairól szóló, 2006. július 5-i 1107/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ szabályai vonatkoznak.
- (8) A Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet tanács (ICAO-tanács) 2004-ben olyan politikákat fogadott el a repülőtéri díjakra vonatkozóan, amelyekben szerepel többek között a költségarányosság és a megkülönböztetés tilalmának az elve, valamint a repülőterek gazdasági szabályozását illetően önálló mechanizmust tartalmaznak.
- (9) Az ICAO-tanács szerint a repülőtéri díj olyan járulék, amelyet kifejezetten a polgári légiközlekedési létesítmények és szolgáltatások biztosítása költségeinek fedezésére hoztak létre és alkalmaznak, az adó pedig olyan járulék, amelynek célja olyan állami és helyi költségvetési bevételek képzése, amelyeket általában nem alkalmaznak egészében vagy költség alapon a polgári légi közlekedésre.

⁽¹⁾ HL C 10., 2008.1.15., 35. o.⁽²⁾ HL C 305., 2007.12.15., 11. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2008. január 15-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2008. június 23-i közös álláspontja és az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽⁴⁾ HL L 341., 2006.12.7., 3. o.⁽⁵⁾ HL L 272., 1996.10.25., 36. o.⁽⁶⁾ HL L 204., 2006.7.26., 1. o.

- (10) A repülőtéri díjnak megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük. A repülőtér-irányító szervezetek és a repülőterek használói közötti rendszeres konzultáció céljára kötelező eljárást kell kialakítani, amely bármely fél számára biztosítja a lehetőséget, hogy független felülvizsgálati szervhez forduljon, amennyiben a repülőtér használói valamely, a repülőtéri díjakra vagy a díjszabási rendszer módosítására vonatkozó határozattal szemben kifogást emelnek.
- (11) A pártatlan határozatok és ezen irányelv helyes és hatékony alkalmazásának biztosítása céljából minden tagállamban független felügyeleti szervet kell létrehozni. E szervnek a feladatai ellátásához szükséges minden erőforrással rendelkeznie kell a személyi állomány, a szakértelem és a pénzügyi eszközök tekintetében.
- (12) A repülőtér használói számára alapvető fontosságú, hogy rendszeres tájékoztatást kapjanak a repülőtér-irányító szervezettől a repülőtéri díjak kiszámítási módjáról és alapjáról. Az ilyen átláthatóság révén a légi fuvarozók bepillantást nyernének a repülőteret érintő költségekbe és a repülőterek beruházásainak eredményességébe. Ahhoz, hogy a repülőtér-irányító szervezetek megfelelően fel tudják mérni a jövőbeli beruházásokkal szembeni követelményeket, a repülőterek használói számára elő kell írni, hogy kellő időben megosszák a repülőtér-irányító szervezetekkel működési előrejelzéseiket, fejlesztési projekteiket, valamint konkrét igényeiket és javaslatukat.
- (13) A repülőtér-irányító szervezeteknek tájékoztatniuk kell a repülőtér használóit a főbb infrastrukturális projektekről, mivel ezek jelentős hatást gyakorolnak a repülőtéri díjak rendszerére vagy mértékére. Az ilyen információkat azért kell biztosítani, hogy figyelemmel kísérhetőek legyenek az infrastrukturális költségek, és hogy az érintett repülőtereken megfelelő és költséghatékony létesítményeket lehessen működtetni.
- (14) A repülőtér-irányító szervezetek számára lehetővé kell tenni, hogy az infrastruktúrájának és/vagy a szolgáltatás szintjének megfelelő repülőtéri díjakat alkalmazzanak, mivel a légi fuvarozóknak jogos érdeke olyan szolgáltatásokat igényelni a repülőtér-irányító szervezetektől, amelyek ára összhangban áll azok minőségével. Ugyanakkor az ilyen megkülönböztetett infrastruktúra- vagy szolgáltatáshoz való hozzáférés lehetőségét megkülönböztetés nélkül fenn kell tartani minden olyan légi fuvarozó számára, amely élni kíván vele. Amennyiben a kereslet meghaladja a kínálat mértékét, a hozzáférést a repülőtér-irányító szervezet által kialakított objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján kell meghatározni. A repülőtéri díjak differenciálásának átláthatónak, objektívnak és világos kritériumokon alapulónak kell lennie.
- (15) A repülőterek használói számára lehetővé kell tenni, hogy megállapodást kössenek a repülőtér-irányító szervezettel a repülőtéri díjak fejében biztosított szolgáltatás minőségéről. A repülőtéri díjak ellenében nyújtott szolgáltatás minőségére vonatkozó tárgyalások a rendszeres konzultáció részét képezhetik.
- (16) Ez az irányelv nem sérti a Szerződést, és különösen annak 81. és 89. cikkét.

- (17) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a közösségi repülőtereken a repülőtéri díjak felszámítására vonatkozó közös alapelvek meghatározását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, mivel a repülőtéri díjrendszernek az egész Közösségben egységes módon történő kialakítása nemzeti szinten nem lehetséges, és ezért az terjedelme és hatásai miatt az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Tárgy

- (1) Ezen irányelv közös alapelveket határoz meg a repülőtéri díjak közösségi repülőtereken történő felszámítására vonatkozóan.
- (2) Ez az irányelv alkalmazandó minden, a Szerződés területi hatálya alá tartozó és a kereskedelmi forgalom számára nyitott olyan repülőterre, amelynek éves utasforgalma az 5 milliót meghaladja, valamint minden tagállamban a legnagyobb utasforgalmat bonyolító repülőterre.
- (3) A tagállamok jegyzéket tesznek közzé a területükön elhelyezkedő, az irányelv hatálya alá tartozó repülőterekről. A jegyzéket a Bizottság (EUROSTAT) adatai alapján állítják össze és évente frissítik.
- (4) Ez az irányelv az 1794/2006/EK rendelettel összhangban nem alkalmazandó az útvonalszolgáltatást és a terminál légitáncos szolgáltatásaiért járó díjazásra, sem a 96/67/EK irányelv mellékletében említett földi kiszolgálásért járó díjazásra, sem pedig az 1107/2006/EK rendeletben említett, fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek támogatásának finanszírozására felszámított díjakra.
- (5) Ez az irányelv nem sérti a tagállamok azon jogát, hogy olyan kiegészítő szabályozó intézkedéseket alkalmazzanak, amelyek nem összeegyeztethetetlenek ezen irányelvvel vagy a közösségi jog egyéb, a területén elhelyezkedő bármely repülőtér-irányító szervezetre vonatkozó rendelkezéseivel. Ide tartozhatnak a gazdasági felügyeleti intézkedések, mint például a díjszabási rendszerek és/vagy díjak szintjének jóváhagyása, ideértve az ösztönzőkön alapuló díjszabási módszereket vagy az ármaximalási szabályozást.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „repülőtér”: minden olyan terület, amelyet kifejezetten repülőgépek leszállásához, felszállásához és földi mozgásához alakítottak ki, beleértve azon kapcsolódó létesítményeket, amelyekre a fenti műveletek esetében a repülőgépek forgalma és kiszolgálása során szükség lehet, valamint a kereskedelmi légi közlekedés kiszolgálásához szükséges létesítményeket is;

2. „repülőtér-irányító szervezet”: az a testület, amelynek a nemzeti jogszabályok, szabályzatok vagy szerződések értelmében a feladata esettől függően kizárólag, vagy más tevékenységekkel összefüggésben, a repülőterek vagy repülőtér-hálózatok infrastruktúrájának igazgatása és kezelése, valamint az adott repülőtereken vagy repülőtér-hálózatban jelen lévő különböző szereplők tevékenységének összehangolása és ellenőrzése;
3. „a repülőtér használója”: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely utasokat, postai küldeményeket és/vagy árut szállít légi úton az adott repülőtérre, vagy az adott repülőtérről;
4. „repülőtéri díj”: a repülőtér-irányító szervezet javára beszedett és a repülőtér használói által a kizárólag a repülőtér-irányító szervezet által szolgáltatott, a légi jármű leszállásához, felszállásához, világításához és parkolásához, valamint az utasok és a rakomány kezeléséhez kapcsolódó létesítmények és szolgáltatások igénybevételéért fizetett járulék;
5. „repülőtér-hálózat”: a tagállam által ilyenként megfelelően kijelölt repülőterek csoportja, amelyet egyazon repülőtér-irányító szervezet működtet.

3. cikk

A megkülönböztetés tilalma

A tagállamok biztosítják, hogy – a közösségi joggal összhangban – a repülőtéri díjak ne tegyenek különbséget a repülőtér használói között. Ez nem jelenti azt, hogy a repülőtéri díjak általános és közérdekű – így például környezetvédelmi – okokból nem lehetnek eltérők. Az ilyen eltérés megállapításakor alkalmazott kritériumoknak relevánsnak, objektíveknek és átláthatóknak kell lenniük.

4. cikk

Repülőtér-hálózat

(1) A tagállamok a repülőtér-hálózatok repülőtér-irányító szervezetei számára engedélyezhetik olyan egységes és átlátható repülőtéri díjszabási rendszer bevezetését, amely a repülőtér-hálózat egészére kiterjed.

(2) A tagállamok az ugyanazon várost vagy agglomerációt kiszolgáló repülőterek repülőtér-irányító szervezetei számára engedélyezhetik, hogy valamennyi érintett repülőtérre ugyanazt a repülőtéri díjmértéket alkalmazzák, feltéve hogy minden egyes repülőtér teljes mértékben megfelel az átláthatóságra vonatkozóan a 6. cikkben megállapított követelményeknek.

5. cikk

Konzultáció és megoldáskeresés

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a repülőtér-irányító szervezet és a repülőtér használói vagy azok képviselői illetve társulásai közötti rendszeres konzultáció céljára kötelező eljárás jöjjön létre a repülőtéri díjrendszer működéséről, a repülőtéri díjak szintjéről és adott esetben a nyújtott szolgáltatás minőségéről. Az ilyen konzultációt évente legalább egyszer meg kell tartani, kivéve ha erről a legutóbbi konzultáció alkalmával eltérő megállapodás születik. Amennyiben a repülőtér-irányító szervezet és a repülőtér használói között többéves megállapodás

van érvényben, a konzultációkra az ilyen megállapodásban foglaltak szerint kerül sor. A tagállamok fenntartják a jogot, hogy gyakoribb konzultációt kérjenek.

(2) A tagállamok biztosítják, ha lehetséges, hogy a díjrendszert vagy a repülőtéri díjak szintjét érintő változások a repülőtér-irányító szervezet és a repülőtér használói között létrejött megegyezéssel valósuljanak meg. Ennek céljából a repülőtér-irányító szervezet minden, a repülőtér díjrendszerét vagy a repülőtéri díjak szintjét érintő módosításokra vonatkozó javaslatot a javasolt változtatások indokolásával együtt azok hatályba lépése előtt legalább négy hónappal benyújt a repülőtér használóinak, kivéve ha kivételes körülmények állnak fenn, amit a repülőtér használói felé meg kell indokolni, amely esetben ez az időszak nem lehet két hónapnál rövidebb. A repülőtér-irányító szervezet konzultációt folytat a repülőtér használóival a javasolt változtatások kapcsán, és véleményüket a végső döntéshozatal előtt számításba veszi. A repülőtér-irányító szervezet a döntését vagy ajánlását a hatálybalépés előtt esszerű időn belül közzéteszi. A repülőtér-irányító szervezet a repülőtér használóinak álláspontjára figyelemmel megindokolja döntését abban az esetben, ha a javasolt változtatások kapcsán nem születik megállapodás a repülőtér-irányító szervezet és a repülőtér használói között.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben nézeteltérés merül fel a repülőtér-irányító szervezet által a repülőtéri díjakra vonatkozó döntés kapcsán, bármely fél kérhesse a 10. cikkben említett független felügyeleti szerv közbelépését, amely megvizsgálja a díjrendszert vagy a repülőtéri díjak szintjét érintő módosítások indoklását.

(4) Amennyiben a repülőtér-irányító szervezet által megállapított repülőtéri díjak rendszerét vagy szintjét érintő módosítás a független felügyeleti szerv elé kerül, a módosítás addig nem léphet hatályba, amíg az említett szerv meg nem vizsgálta az ügyet. A független felügyeleti szerv időközi határozatot hozhat a repülőtéri díjak módosításának hatálybalépéséről.

(5) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy nem alkalmazzák a (3) és (4) bekezdéseket azon repülőtereket érintő díjrendszer- vagy díjszint módosításokkal kapcsolatban, amelyekre vonatkozóan gazdasági felügyeleti eljárást vezettek be. A gazdasági felügyeleti eljárás keretében hozott intézkedések megegyezhetnek az 1. cikk (5) bekezdésében említettekkel. Ha ezek az intézkedések magukban foglalják a repülőtéri díjak rendszerének vagy szintjének jóváhagyását, ezeket az ezen irányelv alkalmazásában ilyenként kinevezett vagy létrehozott független felügyeleti szervvel azonos szervnek kell jóváhagynia.

6. cikk

Átláthatóság

(1) A tagállamok biztosítják, hogy valahányszor az 5. cikk (1) bekezdésében említett konzultációra sor kerül, a repülőtér-irányító szervezet eljuttatja a repülőtér valamennyi használójához, vagy azok képviselőihez illetve társulásaihoz az egyes repülőtereken a repülőtér-irányító szervezet által felszámított összes díj rendszerének vagy szintjének meghatározásához alapul szolgáló összetevőkre vonatkozó információkat. Ez az információ legalább a következőket tartalmazza:

a) a felszámított repülőtéri díj ellenében nyújtott különböző szolgáltatások és infrastruktúra jegyzéke;

- b) a repülőtéri díj megállapítására használt módszerek;
- c) az átfogó költség szerkezet azon létesítmények és szolgáltatások tekintetében, amelyekre a repülőtéri díjak vonatkoznak;
- d) a díjakból befolyt bevétel és az általuk fedezett szolgáltatások összköltsége;
- e) a repülőtér helyzetével kapcsolatos előrejelzések a díjak, a forgalomnövekedés és a javasolt beruházások tekintetében;
- f) a repülőtér infrastruktúrájának és berendezésének tényleges használata egy adott időszak során.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a repülőtér használói az 5. cikk (1) bekezdésében előírt valamennyi konzultáció előtt benyújtsák különösen a következő információkat a repülőtér-irányító szervezetnek:

- a) a forgalomra vonatkozó előrejelzések;
- b) előrejelzések a flottájuk összetételét és tervezett használatát illetően;
- c) fejlesztési projektjeik az adott repülőtéren;
- d) igényeik az adott repülőtéren.

(3) Az e cikk alapján átnyújtott információk a nemzeti jogra is figyelemmel bizalmas vagy gazdaságilag érzékeny információknak tekintendők, és ennek megfelelően kezelendők. A tőzsdén jegyzett repülőtér-irányító szervezetek esetében különösen be kell tartani a tőzsdejogi előírásokat.

7. cikk

Új infrastruktúra

A tagállamok biztosítják, hogy a repülőtér-irányító szervezet konzultáljon a repülőtér használóival az új infrastruktúrális projektek terveinek véglegesítése előtt.

8. cikk

Minőségi előírások

(1) A repülőtereken zajló műveletek gördülékeny és hatékony lebonyolításának biztosítása érdekében a tagállamok megteszik az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a repülőtér-irányító szervezet és a repülőtér használóinak a repülőtéri képviselői vagy azok társulásai tárgyalást folytathassanak a repülőtéren nyújtott szolgáltatások minőségére vonatkozó szolgáltatói megállapodás megkötése céljából. A szolgáltatás minőségére vonatkozó ilyen tárgyalásokra sor kerülhet az 5. cikk (1) bekezdésében említett konzultációk részeként.

(2) Minden ilyen szolgáltatói megállapodásban meg kell határozni a repülőtér-irányító szervezet által nyújtandó szolgáltatás szintjét, számításba véve a repülőtéri díjak tényleges rendszerét vagy szintjét és azt a szolgáltatási szintet, amelyre a repülőtér használói a repülőtéri díjak ellenében jogosultak.

9. cikk

Testre szabott szolgáltatások

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak lehetővé tételére, hogy a repülőtér-irányító szervezet bizonyos

repülőtéri szolgáltatások, terminálok vagy terminálrészek minőségét és használati körét módosítsa abból a célból, hogy testre szabott szolgáltatásokat nyújthasson, vagy hogy egyes terminálok vagy terminálrészeket különleges használatra tartsa fenn. A repülőtéri díjak rendszere vagy szintje eltérő lehet az adott szolgáltatások minőségétől, használati körétől, költségeitől vagy bármely egyéb objektív indokolástól függően. A repülőtér-irányító szervezetek továbbra is szabadon meghatározhatják az ilyen eltérő repülőtéri díjakat.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a repülőtér bármely használója, aki/amely igénybe kívánja venni a testre szabott szolgáltatásokat, vagy a különleges terminált vagy terminálrészt, hozzájuthasson e szolgáltatásokhoz, terminálhoz vagy terminálrészhez.

Ha több repülőtér-használó tart igényt a testre szabott szolgáltatásokra és/vagy a különleges terminál vagy terminálrész használatára, mint amennyit a kapacitás korlátai lehetővé tesznek, a hozzáférésről releváns, objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján kell határozni. Ezeket a kritériumokat a repülőtér-irányító szervezet állapíthatja meg, és a tagállamok előírhatják, hogy azok a független felügyeleti szerv általi jóváhagyás tárgyát képezzék.

10. cikk

Független felügyeleti szerv

(1) A tagállamok az ezen irányelvnek való megfelelés és legalább az 5. cikkben előírt feladatok ellátása céljából hozott intézkedések helyes alkalmazásának biztosítására egy független szervet jelölnek ki vagy hoznak létre nemzeti független felügyeleti szervként. Ez a szerv megegyezhet a tagállam által az 1. cikk (5) bekezdésében említett kiegészítő szabályozó intézkedések alkalmazásával – azaz például a díjkiszabási rendszernek és/vagy a repülőtéri díjak szintjének jóváhagyásával – megbízott szervevel, feltéve hogy megfelel az e cikk (2) bekezdésében előírt követelményeknek.

(2) A tagállamok azzal szavatolják a független felügyeleti szerv függetlenségét, hogy jogilag megkülönböztetik és működésében függetlenítik minden repülőtér-irányító szervezettől és légi fuvarozótól. Azok a tagállamok, amelyek repülőterek, repülőtér-irányító szervezetek vagy légi fuvarozók tulajdonosai, illetve repülőtér-irányító szervezetek vagy légi fuvarozók irányítási jogával bírnak, gondoskodnak arról, hogy az ilyen tulajdonjog vagy irányítási jog gyakorlásához fűződő feladatokat ne a független felügyeleti szerv lássa el. A tagállamok biztosítják, hogy a független felügyeleti szerv pártatlanul és átlátható módon gyakorolja hatáskörét.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal a független felügyeleti szerv nevét és címét, ráruházott feladat- és felelősségi körét, valamint a (2) bekezdésnek való megfelelés érdekében hozott intézkedéseket.

(4) A tagállamok létrehozhatnak egy finanszírozási mechanizmust a független felügyeleti szerv számára, amely a repülőtér használóit és a repülőtér-irányító szervezeteket terhelő díj felszámítását is magában foglalhatja.

(5) A tagállamok az 5. cikk (5) bekezdésének sérelme nélkül a független felügyeleti hatóság tekintetében biztosítják, hogy az 5. cikk (3) bekezdésében említett nézeteltéréseket illetően, a repülőtéri díjak rendszerére vagy szintjére – beleértve a szolgáltatások minőségét – vonatkozó intézkedésekre sor kerüljön az alábbiak érdekében:

- a) eljárás létrehozása a repülőtér-irányító szervezet és a repülőtér használói közötti nézeteltérések rendezésére;
- b) a nézeteltérések független felügyeleti szerv elé vitelére vonatkozó feltételek meghatározása. A szerv elutasíthatja különösen az olyan panaszokat, amelyekhez nem fűztek kellő indokolást vagy megfelelő dokumentációt;
- c) azon kritériumok meghatározása, amelyek alapján a nézeteltéréseket a megoldás szempontjából értékeli.

Ezeknek az eljárásoknak, feltételeknek és kritériumoknak megkülönböztetésmentesnek, átláthatónak és objektívnek kell lenniük.

(6) A repülőtéri díjak rendszerének vagy szintjének módosítására a 4. cikk szerint adott indokolás vizsgálatakor az érintett felek biztosítják a független felügyeleti szerv számára azokat az információkat, amelyek határozata meghozatalához szükségesek, és a felügyeleti szerv e célból köteles konzultálni az érintett felekkel. Határozatát a lehető legrövidebb időn belül, de minden esetben legalább a panasz kézhezvételétől számított hat hónapon belül kell meghoznia. A független felügyeleti szerv határozatai kötelező érvényűek, a tagállamokban esetlegesen alkalmazandó parlamenti vagy bírósági felülvizsgálat sérelme nélkül.

(7) A független felügyeleti szerv éves jelentést tesz közzé tevékenységeiről.

11. cikk

Jelentés és felülvizsgálat

(1) A Bizottság az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ...-ig (*) jelentést, illetve adott esetben megfelelő javaslatot nyújt be ezen irányelv alkalmazására vonatkozóan, értékelve az ezen irányelv célja tekintetében elért előrehaladást.

(2) A tagállamok és a Bizottság együttműködnek ezen irányelv alkalmazása során, különösen az (1) bekezdésben említett jelentéshez szükséges információgyűjtés tekintetében.

12. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek ...-ig (**) megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon fő rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

13. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

14. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt, ...

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

(*) Ezen irányelv hatálybalépésétől számított négy év.

(**) Ezen irányelv hatálybalépését követő 36 hónap.

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2007. január 29-én benyújtotta a fent említett javaslatot a Tanácsnak. A javaslat az EK-Szerződés 80. cikkének (2) bekezdésén alapul.
2. A TTE-Tanács 2007. november 29–30-án a javaslatra vonatkozóan általános megközelítést alakított ki.
3. Az Európai Parlament (előadó: Ulrich Stockmann, PSE-DE) 2008. január 15-én szavazott a javaslatról első olvasatban. Az Európai Parlament véleménye 45 módosítást tartalmaz.
4. A TTE-Tanács 2008. április 7-én politikai megállapodást ért el a javaslatra vonatkozóan, és az Európai Parlament első olvasatban elfogadott 45 módosítása közül többet elfogadott (8017/08). Az ennek eredményeképpen kialakított közös álláspontot a Tanács várhatóan 2008. június 23-án fogadja el.

II. CÉL

A javasolt irányelv célja, hogy közös elveket határozzon meg a repülőtéri díjak közösségi repülőtereken történő felszámítására vonatkozóan. Célja emellett, hogy egyértelművé tegye a repülőtér-üzemeltetők és a repülőtér használói közötti kapcsolatot azáltal, hogy a repülőtér használóinak felszámított díjak kiszámítása során előírja az átláthatóságot, a használókkal való konzultációt és a megkülönböztetés tilalma elvének alkalmazását. Ezenfelül célja, hogy a viták gyors megoldása érdekében a tagállamokban erős, független hatóságokat hozzon létre, amelyek a gyors megoldás érdekében döntést hoznak a vitákban és rendezik azokat.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános megjegyzések

2008. január 15-i plenáris ülésén az Európai Parlament (EP) a Bizottság javaslatára vonatkozóan 45. módosítást fogadott el. A Tanács közös álláspontja tükrözi a bizottsági javaslat változtatásait (lásd alább a 2. pont a) alpontjában), jelentős számú módosítást foglalva bele a szövegbe:

- szó szerint (8., 10., 11., 45. EP-módosítás), vagy
- lényegét tekintve, hasonló megszövegezéssel (1., 2., 3., 15., 23., 28., 29. EP-módosítás).

A közös álláspont ugyanakkor több módosítást nem tükröz, mivel a Tanács úgy vélte, hogy azok vagy:

1. feleslegesek, mivel azokkal más, a parlamenti véleményt követően elfogadott eszközök már foglalkoznak; vagy
2. a szövegben máshol figyelembe vették, mivel a Bizottság eredeti javaslatát a közös álláspontban újrafogalmazták.

2. Konkrét kérdések

a) A bizottsági javaslat főbb módosításai

A Bizottság javaslatát alapul véve a Tanács több módosítást vezetett be, amelyek az alábbiakban foglalhatók össze:

- *Az irányelv hatálya*, 1. cikk

A Bizottság eredetileg valamennyi, egymillió utasnál nagyobb éves forgalmú repülőteret az irányelv hatálya alá javasolt vonni. A Tanács megállapodott abban, hogy ezt a küszöböt emeljék ötmillióra, továbbá valamennyi tagállam legnagyobb repülőterét vonják az irányelv hatálya alá. A hatály ezen meghatározása továbbá összhangban áll az EP véleményével is.

- *Környezetvédelmi vagy egyéb közérdekű okból történő díjtérítések*, 3. cikk

A Tanács megállapodott abban, hogy e lehetőséget beillesztik a megkülönböztetés tilalmáról szóló cikkbe. A cikk e kiegészítése tükrözi a tagállamok azon kívánságát, hogy eltérő repülőtéri díjakat lehessen megállapítani a nagyobb mértékben környezetbarát légi járművek használatának előmozdítására, valamint más célokból.

– *Költségarányosság, (8) preambulumbekzdés*

E preambulumbekzdés kiegyensúlyozott kompromisszumot jelent a tagállamok azon kívánása, hogy a repülőtéri díjak szigorúan a repülőtéri szolgáltatásnyújtás költségeinek szintjéhez kapcsolódjanak (összhangban az ICAO repülőtéri díjakra vonatkozó politikai ajánlásaival), valamint a között, hogy biztosítva legyen a megfelelő rugalmasság más tagállamok számára, többek között azok számára, akik úgy vélik, hogy mindez hatással lehet a repülőtér-hálózatok működésére, mivel néhány tagállamnak rugalmasságra van szüksége a repülőtér-hálózaton belül a kereskedelmi bevételek felhasználására.

– *Repülőtér-hálózat és repülőtérrendszer, 2. cikk (5) bekezdés és 4. cikk*

A Tanács egyetértett azzal, hogy az irányelvtervezet szövegébe be kell vezetni a repülőtér-hálózat fogalmát. Emellett helyénvalónak vélte a szöveg olyan módosítását kérni, amely biztosítja, hogy az ugyanazon várost vagy agglomerációt kiszolgáló repülőterek közös díjszabási rendszert alkalmazhassanak.

– *Gazdasági felügyeleti intézkedések, 5. cikk (5) bekezdés*

A Tanács helyénvalónak vélte a szöveget olyan gazdasági felügyeleti intézkedésekről szóló rendelkezéssel kiegészíteni, amelyek értelmében a gazdasági felügyeleti rendszert alkalmazó tagállamoknak nem kell alkalmazniuk az irányelvben előírt vitarendezési eljárást. Ez abban az esetben lehetséges, ha a gazdasági felügyelet az irányelvben előírt védeleméhez hasonló fokú védelmet biztosít.

– *Az irányelv átültetésének határideje, 12. cikk*

A Tanács 36 hónapra hosszabbította meg az irányelvnek a nemzeti jogba való átültetéséhez szükséges időszakot annak érdekében, hogy a tagállamoknak elegendő idő álljon rendelkezésére a végrehajtáshoz szükséges intézkedések meghozatalára.

b) Az Európai Parlament módosításai

A Tanács több olyan módosítást is megvizsgált, amelyeket nem foglalt bele a közös álláspontjába. A kérdéseket az alábbiak szerint lehet összefoglalni:

– *Védelmi díjak*

Vonatkozó módosítások: 4., 13., 37–41.

A közös álláspont nem tartalmazza a biztonsági költségekre vonatkozó módosításokat, mivel a Parlament e kérdéssel kapcsolatos aggályait a polgári légi közlekedés védelméről szóló új rendelet (300/2008/EK) hatálybalépése már megoldja. Ezen aggályokkal egy jövőbeli bizottsági politikai kezdeményezés is foglalkozni fog.

– *Előfinanszírozás*

Vonatkozó módosítások: 31., 32.

A közös álláspont elismeri az új infrastrukturális projektek fontosságát, és lehetőséget biztosít ezek finanszírozásához, egyúttal védi a repülőtér használóinak érdekeit. Ezt az előfinanszírozási elvet az ICAO-szövegek már említik, a Tanács azonban célszerűbbnek vélte, hogy ne foglalják bele a közös álláspontba, tekintettel a tagállamokban alkalmazott eltérő megközelítésekre és a rugalmasság megőrzésének szükségességére. A Bizottság nem fogadta el ezeket a módosításokat.

– *Egy- vagy kétkasszás rendszer*

Vonatkozó módosítások: 6., 22.

A Tanács szükségesnek vélte a repülőtéri díjak alapvető összetevőinek és kialakításuk módjának szabályozására egy egységes keretet létrehozni, ugyanakkor úgy gondolta, hogy a tagállamok számára lehetővé kellene tenni, hogy szabadon engedélyezzék az egy- vagy kétkasszás rendszert vagy e rendszerek kombinációját, és nem kellene őket az e rendszerek valamelyikét kötelezővé tevő jogszabályok elfogadására kötelezni, vagy pedig lehetővé kell tenni számukra, hogy megadják a repülőtereknek a jogot arra, hogy eldöntsék, melyik rendszert választják. Emiatt a közös álláspont nem tartalmaz kifejezetten e kérdésre vonatkozó rendelkezést.

- A hálózatban lévő valamennyi repülőtérré való alkalmazás

Vonatkozó módosítások: 9., 14.

A közös álláspont e módosításokat a hálózatokra vonatkozó megközelítés egészével – különösen a hálózatok tagállamok közötti megkülönböztetésmentessége, a kisebb repülőtereken a szükségtelen bürokrácia felszámolása és a valós igény hiánya kérdésével – való koherencia kérdésessége okán nem fogadta el, mivel a Tanács úgy vélte, hogy a kereszt támogatás kockázata nem megalapozott.

- Egyéb módosítások

A közös álláspont több módosítást az alábbi három okból nem fogadott el:

- a Tanács úgy vélte, hogy nem állnak összhangban az irányelvtervezet által követett filozófiával és megközelítéssel,
- a Tanács úgy vélte, hogy megfogalmazásuk nem eléggé egyértelmű és jogbizonytalansághoz vezethet, mivel többféleképp értelmezhetők,
- a Tanács úgy vélte, hogy tagállami végrehajtásuk nehezen kivitelezhető, különösen igaz ez a határidőket megállapító módosításokra, amelyeket a tagállamok vagy túl rövidnek vagy túl hosszúnak találtak.

A kérdéses módosítások a következők:

- a verseny és az állami támogatások elvei (a 7. módosítás egy része, 16., 24., 25. és 26. módosítás),
- megkülönböztetésmentesség (34., 35. és 36. módosítás),
- a független ellenőrző szerv beavatkozásának és a hatáskör átruházásának feltételei (19., 21., 42. és 43. módosítás),
- a szolgáltatás szintje és a szolgáltatás minősége (5., 27. és 33. módosítás),
- utalás a díjak szintjét meghatározó tényezőkre (12. módosítás),
- konzultációk (17. módosítás),
- a díjszabási rendszert érintő változások ismertetésének időpontja (18. módosítás),
- a panaszok elfogadhatósága (20. módosítás),
- átláthatóság (30. módosítás),
- a független ellenőrző szerv határozathozatalának határideje (44. módosítás).

IV. KÖVETKEZTETÉS

A Tanács szerint a közös álláspont kiegyensúlyozott és tiszteletben tartja a Bizottság javaslatának szándékait és célkitűzéseit. Figyelembe veszi az Európai Parlament első olvasatának eredményeit is.

A Tanács tudomásul veszi a Tanács és az Európai Parlament között már lezajlott nem hivatalos tárgyalásokat, és bízik abban, hogy a kialakított kompromisszumos szöveg lehetővé teszi az irányelv gyors jövőbeli elfogadását.

23/2008/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2008. szeptember 15-én elfogadva

a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv módosításáról szóló, ...-i 2008/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából

(2008/C 254 E/03)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 137. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A Szerződés 137. cikke szerint a Közösség támogatja és kiegészíti a tagállamoknak a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében a munkakörnyezet javítása területén végzett tevékenységeit. A fent említett cikk alapján elfogadott irányelvek nem jelenthetnek olyan adminisztratív, pénzügyi és jogi terheket, amelyek kedvezőtlenül hatnának a kis- és középvállalkozások alapítására és fejlődésére.
- (2) A 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ megállapítja a munkaidő megszervezésével kapcsolatos minimális követelményeket, többek között a napi és heti pihenőidő, a szünetek, a maximális heti munkaidő, az éves szabadság, valamint az éjszakai munka, a váltott műszakban végzett munka és a munkaritmus bizonyos szempontjainak tekintetében.
- (3) A 2003/88/EK irányelv 19. cikkének harmadik bekezdése és a 22. cikk (1) bekezdésének második albekezdése előírja azok 2003. november 23-a előtti felülvizsgálatát.
- (4) Több mint tíz évvel a munkaidő-szervezésről szóló eredeti, a 93/104/EK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ elfogadását követően szükségessé vált az új fejlemények, valamint a munkáltatók és a munkavállalók igényeinek figyelembevétele, továbbá az Európai Tanács 2005. március 22–23-i ülése által a lisszaboni stratégia keretében a növekedéssel és a foglalkoztatással kapcsolatban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges eszközök biztosítása.
- (5) A munka és a családi élet összehangolása ugyancsak jelentős szerepet játszik az Európai Unió által a lisszaboni stratégiában meghatározott célkitűzések – különösen a nők foglalkoztatottsági arányának növelése – elérésében. A cél nem kizárólag egy kielégítőbb munkakörnyezet megteremtése, hanem a munkavállalók, és különösen a családos munkavállalók szükségleteinek való jobb megfelelés biztosítása is. Az ezen irányelvben szereplő több módosítás is a munka és a családi élet jobb összehangolásának lehetővé tételét célozza.
- (6) Ebben az összefüggésben a tagállamoknak a szociális partnereket olyan, megfelelő szintű megállapodások megkötésére kell ösztönözniük, amelyek lehetővé teszik a munka és a családi élet jobb összeegyeztetését.
- (7) Meg kell erősíteni a munkavállalók egészségének és biztonságának védelmét, valamint nagyobb rugalmasságra van szükség a munkaidő-szervezés tekintetében, mindegyik az ügyeleti idő és különösen az ügyeleti idő inaktív részét illetően, és új egyensúlyt kell teremteni egyrészt a munka és a családi élet összehangolása, másrészt a rugalmasabb munkaidő-szervezés között.
- (8) Amennyiben a pihenőidő nem biztosított, a munkavállalók részére kompenzációs pihenőidőt kell biztosítani. Azon ésszerű időszak hosszát, amelyen belül a munkavállalók részére egyenértékű kompenzációs pihenőidőt kell biztosítani, a tagállamok határozzák meg, figyelembe véve az érintett munkavállalók egészsége és biztonsága védelmének szükségességét és az arányosság elvét.
- (9) A munkavállalók egészségének és biztonságának védelmére vonatkozó garanciák tiszteletben tartása mellett a maximális heti munkaidőre vonatkozó referencia-időszakot szabályozó rendelkezéseket is felül kell vizsgálni, azoknak a munkáltatók és munkavállalók igényeihez való igazítása céljából.
- (10) Amennyiben a munkaszerződés időtartama egy évnél rövidebb, a referencia-időszak nem haladhatja meg a munkaszerződés időtartamát.
- (11) A 2003/88/EK irányelv 22. cikke (1) bekezdésének alkalmazása során szerzett tapasztalat azt mutatja, hogy mind a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme, mind a munkavállaló választási szabadsága tekintetében problémákat okozhat, ha pusztán egyéni döntés kérdése az irányelv 6. cikke alkalmazásától való eltérés.

⁽¹⁾ HL C 267., 2005.10.27., 16. o.⁽²⁾ HL C 231., 2005.9.20., 69. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2005. május 11-i véleménye (HL C 92 E., 2006.4.20., 292. o.), a Tanács 2008. szeptember 15-i közös álláspontra és a Tanács ...-i határozata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽⁴⁾ HL L 299., 2003.11.18., 9. o.⁽⁵⁾ HL L 307., 1993.12.13., 1. o. A 2003/88/EK irányelvvel hatályon kívül helyezett irányelv.

- (12) A 22. cikk (1) bekezdésében biztosított lehetőség eltérést jelent a referencia-időszak átlagában számított maximum 48 órás munkahét elvétől. Ez a lehetőség a munkavállalók egészsége és biztonsága eredményes védelmének, valamint az érintett munkavállalók kifejezett, szabad és tájékoztatáson alapuló beleegyezésének függvénye. Alkalmazását az e feltételeknek való megfelelés garانتálását szolgáló megfelelő biztosítékoknak és szigorú ellenőrzésnek kell alávetni.
- (13) A 22. cikk (1) bekezdésében biztosított lehetőség alkalmazása előtt meg kell vizsgálni, hogy a leghosszabb referencia-időszak vagy a 2003/88/EK irányelvben előírt egyéb rugalmassági rendelkezések nem biztosítják-e a szükséges rugalmasságot.
- (14) A munkavállalók egészsége és biztonsága veszélyeztetésének elkerülése érdekében a tagállamokban nem lehet együttesen alkalmazni a 19. cikk első bekezdésének b) pontja által biztosított rugalmas referencia-időszakot és a 22. cikk (1) bekezdése szerinti lehetőséget.
- (15) A Szerződés 138. cikke (2) bekezdésének megfelelően a Bizottság közösségi szinten konzultált a szociális partnerekkel az e területen történő közösségi fellépés lehetséges irányáról.
- (16) E konzultációt követően a Bizottság közösségi fellépést tartott kívánatosnak, és a Szerződés 138. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tervezett javaslat tartalmáról tovább konzultált a szociális partnerekkel.
- (17) E második konzultációs szakaszt követően a közösségi szintű szociális partnerek nem tájékoztatták a Bizottságot arról, hogy azon eljárás megindítását igényelnék, amely a Szerződés 139. cikkében megállapított megállapodás megkötéséhez vezethet.
- (18) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a munkaidő-szervezésre vonatkozó közösségi szabályok korszerűsítését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ezen irányelv nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (19) Ezen irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és összhangban van az Európai Unió Alapjogi Chartája⁽¹⁾ által elismert alapelvekkel. Ezen irányelv célja különösen, hogy biztosítsa a Charta 31. cikkében említett tisztességes és igazságos munkafeltételekhez való jog, és különösen az említett cikk (2) bekezdése teljes körű tiszteletben tartását, amely bekezdés szerint „minden munkavállalónak joga van a munkaidő felső határának korlátozásához, a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz”.
- (20) Ezen irányelv végrehajtásának lehetővé kell tennie a munkavállalók munkahelyi egészségvédelme és biztonsága általános szintjének fenntartását,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2003/88/EK irányelv a következőképpen módosul:

(1) A 2. cikk a következő pontokkal egészül ki:

„1a. »ügyeleti idő«: azon időtartam, amely alatt a munkavállaló a munkahelyén köteles rendelkezésre állni annak érdekében, hogy munkáltatói felszólításra hozzáfogjon tevékenysége vagy feladata ellátásához;

1b. »munkahely«: az a helyszín vagy azok a helyszínek, ahol a munkavállaló tevékenységeit vagy feladatát szokásosan végzi, és amely(ke)t a munkavállaló munkaviszonya szerint vagy a munkaszerződése által előírtaknak megfelelően határoztak meg;

1c. »az ügyeleti idő inaktív része«: azon időszak, amely alatt a munkavállaló az 1a. pont értelmében rendelkezésre áll, azonban a munkáltatója nem szólította fel tevékenységének vagy feladatának tényleges ellátására;”.

(2) Az irányelv a következő cikkekkkel egészül ki:

„2a. cikk

Ügyeleti idő

Amennyiben a nemzeti jog vagy a nemzeti joggal és/vagy gyakorlattal összhangban egy kollektív szerződés vagy egy szociális partnerek közötti megállapodás másként nem rendelkezik, az ügyeleti idő inaktív része nem minősül munkaidőnek.

Az ügyeleti idő inaktív része az érintett ágazatban szerzett tapasztalatokra figyelemmel az átlagos óraszám vagy az ügyeleti idő bizonyos arányának alapján is kiszámítható, kollektív szerződés vagy a szociális partnerek közötti megállapodás által, vagy a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően elfogadott nemzeti jogszabályok révén.

Az ügyeleti idő inaktív részét nem kell figyelembe venni a 3. cikkben, illetve az 5. cikkben meghatározott napi vagy heti pihenőidő kiszámításakor, amennyiben:

a) valamely kollektív szerződés vagy a szociális partnerek közötti megállapodás;

vagy

b) a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően elfogadott nemzeti jogszabályok másként nem rendelkeznek.

Azon időszak, amely alatt a munkavállaló az ügyeleti időben ténylegesen a tevékenységét vagy feladatát végzi, minden esetben munkaidőnek minősül.

(¹) HL C 303., 2007.12.14., 1. o.

2b. cikk

A munka és a családi élet összehangolása

A tagállamok – autonómiájuk sérelme nélkül – arra ösztönzik a megfelelő szintű szociális partnereket, hogy kössenek megállapodásokat a munka és a családi élet jobb összehangolása érdekében.

A tagállamok – az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció általános keretében létrehozásáról szóló, 2002. március 11-i 2002/14/EK irányelv (*) sérelme nélkül, és a szociális partnerekkel konzultálva – biztosítják, hogy a munkáltatók kellő időben tájékozottassák munkavállalóikat a munkaritmusukban vagy a munkában eltöltött idejük szervezésében bekövetkező bármely jelentős változásról.

Tekintettel a munkavállalók rugalmas munkaidő, illetve rugalmas munkaritmus iránti igényére a tagállamok – nemzeti gyakorlatukkal összhangban – arra ösztönzik továbbá a munkáltatókat, hogy az ilyen munkaidőre, illetve munkaritmusra való átállásra vonatkozó kérelmeket egyrészt a vállalkozás igényeire, másrészt a munkáltatók és a munkavállalók rugalmasság iránti igényére figyelemmel vizsgálják meg.

(*) HL L 80., 2002.3.23., 29. o.”.

(3) A 17. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdésben a „3–6., 8. és 16. cikktől” szövegrész helyébe a „3–6. cikktől és a 8. cikktől, valamint a 16. cikk a) és c) pontjától” szövegrész lép;
- b) a (2) bekezdésben a „feltéve, hogy az érintett munkavállalók számára egyenértékű kompenzáló pihenőidőt biztosítanak” szövegrész helyébe a „feltéve, hogy az érintett munkavállalók számára egyenértékű kompenzációs pihenőidőt biztosítanak egy ésszerű határidőn belül, amelyet a nemzeti jog, vagy kollektív szerződés, vagy pedig a szociális partnerek közötti megállapodás határoz meg” szövegrész lép;
- c) a (3) bekezdés bevezető mondatában a „3., 4., 5., 8. és 16. cikktől” szövegrész helyébe a „3., 4., 5. és 8. cikktől, valamint a 16. cikk a) és c) pontjától” szövegrész lép;
- d) az (5) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) E cikk (2) bekezdésével összhangban, orvosgyakornokok esetében el lehet térni a 6. cikktől, e bekezdés másodiktól hatodikig terjedő albekezdésével összhangban.”;

ii. az utolsó albekezdést el kell hagyni.

(4) A 18. cikk harmadik bekezdésében a „feltéve, hogy az érintett munkavállalók számára egyenértékű kompenzáló pihenőidőt biztosítanak” szövegrész helyébe a „feltéve, hogy az érintett munkavállalók számára egyenértékű kompenzációs pihenőidőt biztosítanak egy ésszerű határidőn belül, amelyet

a nemzeti jog, vagy kollektív szerződés, vagy pedig a szociális partnerek közötti megállapodás határoz meg” szövegrész lép.

(5) A 19. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„19. cikk

A referencia-időszakoktól való eltérések korlátai

A 22a. cikk b) pontjának sérelme nélkül és a 16. cikk b) pontjától eltérően a tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy a munkavállalók biztonságának és egészségének védelmével kapcsolatos általános elvek betartása mellett, objektív vagy műszaki okok vagy a munka megszervezésével kapcsolatos okok miatt lehetővé tegyék, hogy a referencia-időszak tizenkét hónapnál nem hosszabb időtartamban legyen rögzítve:

- a) kollektív szerződéssel vagy a szociális partnerek közötti megállapodásokkal, a 18. cikkben meghatározottaknak megfelelően;
- vagy
- b) törvényi vagy rendeleti rendelkezések útján, a megfelelő szintű szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően.

Azon tagállamok, amelyek élnek az első bekezdés b) pontjában megállapított lehetőséggel, biztosítják, hogy a munkáltatók tiszteletben tartják a 89/391/EGK irányelv II. szakaszában meghatározott kötelezettségeiket.”.

(6) A 22. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„22. cikk

Vegyes rendelkezések

(1) Jóllehet az általános alapelv az, hogy az Európai Unióban a maximális heti munkaidő 48 óra, és a gyakorlatban kivételes eset, hogy az Unióban a munkavállalók ennél többet dolgoznak, a tagállamok úgy határozhatnak, hogy nem alkalmazzák a 6. cikket, amennyiben meghozzák a szükséges intézkedéseket a munkavállalók biztonsága és egészsége eredményes védelmének biztosítása érdekében. E lehetőség igénybevételekor azonban kollektív szerződésnek vagy a megfelelő szintű szociális partnerek közötti megállapodásnak, vagy a megfelelő szintű szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően elfogadott nemzeti jognak kifejezetten rendelkeznie kell.

(2) Az e lehetőséggel élni kívánó tagállamoknak azonban minden esetben meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket a következők biztosítása érdekében:

- a) egyetlen munkáltató sem írhatja elő a munkavállaló számára, hogy a 16. cikk b) pontjában említett referencia-időszak átlagában egy hétnapos időszak alatt 48 óránál többet dolgozzon, kivéve, ha a munkavállaló előzetesen beleegyezett az ilyen munkavégzésbe. E beleegyezés legfeljebb egy évig érvényes és megújítható;

b) egyetlen munkavállalót sem hozhat hátrányos helyzetbe a munkáltatója azért, mert a munkavállaló nem egyezik bele az ilyen munkavégzésbe vagy mert beleegyezését bármilyen okból visszavonja;

c) semmis az alábbi időpontokban adott beleegyezés:

i. az egyéni munkaszerződés aláírásakor; vagy

ii. a munkaviszony első négy hetében;

d) egyetlen munkavállaló sem – aki e cikk szerint beleegyezését adta – dolgozhat egy hétnapos időszakban többet:

i. 60 óránál három hónap átlagában, kivéve, ha egy kollektív szerződés vagy egy szociális partnerek közötti megállapodás másként nem rendelkezik; vagy

ii. 65 óránál három hónap átlagában, kollektív szerződés hiányában és amikor az ügyeleti idő inaktív része a 2a. cikkel összhangban munkaidőnek tekintendő;

e) minden munkavállalónak jogában áll – munkáltatóját időben, írásban értesítve – azonnali hatállyal visszavonni az ilyen munkavégzésbe való beleegyezését vagy az érvényes megállapodás megkötését követő első hat hónapban, vagy a szerződésben kikötött próbaidő alatt, illetve az annak teljesítését követő legfeljebb három hónapban – attól függően, hogy melyik időszak a hosszabb. A munkáltató viszont ezt követően megkövetelheti a munkavállalótól, hogy az ilyen jellegű beleegyezésének visszavonását maximum két hónappal előtte írásban jelezze;

f) a munkáltatónak naprakész nyilvántartásokat kell vezetnie az ilyen munkát végző valamennyi munkavállalóról, és a nyilvántartásoknak megfelelő módon igazolniuk kell az ezen irányelv rendelkezéseinek tiszteletben tartását;

g) a nyilvántartásokat az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátják, amelyek a munkavállalók biztonságával és/vagy egészségével kapcsolatos okok miatt megtilthatják, vagy korlátozhatják a maximális heti munkaidő túllépését;

h) a munkáltató kérésre tájékoztatja az illetékes hatóságokat azokról az esetekről, amikor a munkavállalók beleegyeztek abba, hogy a 16. cikk b) pontjában említett referencia-időszak átlagában egy hétnapos időszak alatt 48 óránál többet dolgozzanak, valamint az ezen irányelv rendelkezéseinek tiszteletben tartása érdekében vezetett megfelelő nyilvántartásokról.

(3) A munkavállalók biztonság- és egészségvédelmével kapcsolatos általános elveknek való megfelelésre is figyelemmel, amennyiben egy munkavállalót ugyanazon munkáltató egy tizenkét hónapos időszakra vetítve összességében tíz hetet meg nem haladó időszakra vagy időszakokra alkalmaz, a (2) bekezdés c) pontja ii. alpontjának, valamint a (2) bekezdés d) pontjának rendelkezései nem alkalmazandók.”.

(7) Az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„22a. cikk

Különleges rendelkezések

Amennyiben egy tagállam él a 22. cikkben biztosított lehetőséggel:

a) a 19. cikk első bekezdésének b) pontjában meghatározott lehetőség nem alkalmazandó;

b) e tagállamnak a 16. cikk b) pontjától eltérően és objektív vagy műszaki okok, vagy a munka megszervezésével kapcsolatos okok miatt lehetősége van arra, hogy – törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések útján – lehetővé tegye, hogy a referencia-időszak hat hónapnál nem hosszabb időtartamban legyen rögzítve.

E referencia-időszaknak összhangban kell állnia a munkavállalók egészségének és biztonságának védelmével kapcsolatos általános elvekkel, és az nem érinti a 22. cikk (2) bekezdésének d) pontja értelmében a 22. cikk (2) bekezdésének a) pontja alapján érvényes megállapodással rendelkező munkavállalókra alkalmazható három hónapos referencia-időszakot.”.

(8) A 24. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„24. cikk

Jelentések

(1) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen már elfogadtak vagy most fogadnak el.

(2) A tagállamok ötévenként jelentést tesznek a Bizottságnak az ezen irányelv gyakorlati végrehajtásáról, feltüntetve a szociális partnerek álláspontját is.

A Bizottság e jelentésről tájékoztatja az Európai Parlamentet, a Tanácsot, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot, valamint a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottságot.

(3) A Bizottság 1996. november 23-tól kezdve ötévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak ezen irányelv alkalmazásáról, figyelembe véve az (1) és (2) bekezdést.”.

(9) Az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„24a. cikk

Értékelő jelentés

(1) ...-ig (*):

a) azok a tagállamok, amelyek alkalmazzák a 22. cikk (1) bekezdése szerinti lehetőséget, a nemzeti szintű szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően tájékoztatják a Bizottságot az indokokról, az érintett ágazat(ok)ról, tevékenységekről és az érintett munkavállalók számáról. Minden tagállami jelentésnek információval kell szolgálnia annak a munkavállalók egészségére és biztonságára gyakorolt hatásairól, feltüntetve a megfelelő szintű szociális partnerek álláspontját is, és azt a nemzeti szintű szociális partnereknek is be kell mutatni;

(* Ezen irányelv hatálybalépését hat évvel követő időpont.

b) azok a tagállamok, amelyek alkalmazzák a 19. cikk első bekezdésének b) pontja szerinti lehetőséget, tájékoztatják a Bizottságot arról, hogy milyen módon hajtották végre ezt a rendelkezést, és hogy az milyen hatást gyakorolt a munkavállalók egészségére és biztonságára.

(2) ...-ig (*) a Bizottság – a közösségi szintű szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően – jelentést nyújt be az Európai Parlament, a Tanács, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság számára:

a) a 22. cikk (1) bekezdése szerinti lehetőség alkalmazásáról és annak indokairól; valamint

b) más olyan tényezőkről, amelyek hosszú munkában eltöltött időt eredményezhetnek, mint például a 19. cikk első bekezdésének b) pontjának alkalmazása.

A jelentést a túlzottan hosszú munkaidő csökkentésére irányuló megfelelő javaslatok kísérhetik, beleértve a 22. cikk (1) bekezdése szerinti lehetőség igénybevételére vonatkozóan, figyelemmel e lehetőségnek azon munkavállalók egészségére és biztonságára gyakorolt hatására, akik e lehetőség igénybevétele mellett dolgoznak.

(3) A Tanács a (2) bekezdésben említett jelentés alapján értékeli az irányelv által, és nevezetesen a 19. cikk első bekezdésének b) pontja és a 22. cikk (1) bekezdése által biztosított lehetőségek alkalmazását.

Figyelembe véve ezt az értékelést a Bizottság ...-ig (**) – adott esetben – ezen irányelv, és azon belül a 22. cikk (1) bekezdése szerinti lehetőség módosítására vonatkozó javaslatot nyújthat be az Európai Parlament és a Tanács számára.”.

2. cikk

A tagállamok megállapítják az ezen irányelvet végrehajtó nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat és megtesznek minden szükséges intézkedést azok alkalmazásának biztosítása érdekében. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok ezekről a rendelkezésekről ...-ig (***) értesítik a Bizottságot. A tagállamok ezen rendelkezések bármilyen későbbi módosításáról is megfelelő időn belül értesítik a Bizottságot. A tagállamok biztosítják különösen azt,

hogy megfelelő eszközök álljanak a munkavállalók és/vagy képviselőik rendelkezésére az ezen irányelvben foglalt kötelezettségek kikényszerítése érdekében.

3. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelvnek ...-ig (***) megfeleljenek, vagy biztosítják, hogy a szociális partnerek a szükséges rendelkezéseket megállapodás útján vezessék be, amelyhez a tagállamoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a szociális partnerek számára, hogy azok bármikor biztosítani tudják ezen irányelv célkitűzéseinek teljesítését. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

4. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

5. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt, ...

az Európai Parlament részéről
az elnök

...

a Tanács részéről
az elnök

...

(*) Ezen irányelv hatálybalépését hét évvel követő időpont.

(**) Ezen irányelv hatálybalépését nyolc évvel követő időpont.

(***) Ezen irányelv hatálybalépését három évvel követő időpont.

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2004. szeptember 24-én benyújtotta a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvjavaslatot ⁽¹⁾. A javaslat a Szerződés 137. cikkének (2) bekezdésén alapul.

Az Európai Parlament – a Szerződés 251. cikkével összhangban eljárva – 2005. május 11-én nyilvánított első olvasatban véleményt ⁽²⁾.

A Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. május 11-én ⁽³⁾, a Régiók Bizottsága pedig 2005. április 14-én nyilvánított véleményt ⁽⁴⁾.

A Bizottság 2005. június 2-án nyújtotta be módosított javaslatát ⁽⁵⁾, amelyben az Európai Parlament által elfogadott huszonöt módosítás közül tizenháromat fogadott el.

A Tanács 2008. június 9-én – párhuzamosan a kölcsönzött munkavállalók munkafeltételeiről szóló irányelvről szóló közös álláspont tekintetében minősített többséggel elért politikai megállapodással – minősített többséggel politikai megállapodásra jutott a közös álláspontról. A munkaidő-irányelvvel kapcsolatos politikai megállapodás szövegét elfogadni nem tudó öt delegáció közös nyilatkozatot rögzített a Tanács jegyzőkönyvében ⁽⁶⁾.

A Tanács – az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésével összhangban – 2008. szeptember 15-én minősített többséggel elfogadta közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉSEK

A javaslatnak két célkitűzése van:

- először is, (a 93/104/EK irányelvet legutóbb módosító) 2003/88/EK irányelv egyes rendelkezéseinek felülvizsgálata, a szóban forgó irányelv 19. és 22. cikkének megfelelően. Ezek a rendelkezések a 6. cikk (maximális heti munkaidő) alkalmazásával kapcsolatos referencia-időszaktól való eltérésekre, valamint – amennyiben a munkavállaló beleegyezik az ilyen munkavégzésbe – a 6. cikk alkalmazásától való eltérés lehetőségére („kívülmaradási »opt-out«) rendelkezés”) vonatkoznak,
- másodsor, az Európai Bíróság joggyakorlatának figyelembevétele, különösen a SIMAP-ügyben ⁽⁷⁾ és a Jaeger-ügyben ⁽⁸⁾ hozott határozatok, amelyek kimondják, hogy az orvosok kórházban eltöltött, személyes jelenlétet igénylő ügyeleti idejét munkaidőnek kell tekinteni. Az irányelv egyes rendelkezéseinek az Európai Bíróság általi értelmezése – a Szerződés 234. cikke alapján végzett előzetes döntéshozatalra vonatkozó számos felkérést követően – erőteljes hatással volt a „munkaidő” fogalmára és, ebből adódóan, az irányelv lényeges rendelkezéseire.

Különösen az alábbiakat kell kiemelni:

- a javaslat – egyrészt a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme, másrészt a munkaadók számára szükséges rugalmasság biztosítása közötti megfelelő egyensúlyról való gondoskodás céljával – általános elveket határoz meg a munkavállalók védelme tekintetében az ügyeleti idő aktív és inaktív szakaszaiban egyaránt. E kereteknek megfelelően a javaslat úgy rendelkezik, hogy az irányelv értelmében az ügyeleti idő inaktív része nem munkaidő, kivéve, ha a nemzeti jogszabályok, a kollektív szerződések vagy a szociális partnerek közötti megállapodások másként határoznak,
- a javaslat célja, hogy nagyobb rugalmasságot biztosítson a munkaadók és a tagállamok részére a munkaidő szervezését illetően azáltal, hogy – bizonyos feltételek mellett – egy évre meghosszabbítja a maximális heti munkaidő kiszámításához figyelembe vett referencia-időszakot, ami így lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy kezelni tudják a kereslet többé-kevésbé rendszeres ingadozásait,

⁽¹⁾ HL C 322., 2004.12.29., 9. o.

⁽²⁾ HL C 92., 2006.4.20., 292. o.

⁽³⁾ HL C 267., 2005.10.27., 16. o.

⁽⁴⁾ HL C 231., 2005.9.20., 69. o.

⁽⁵⁾ HL C 146., 2005.6.16., 13. o.

⁽⁶⁾ 10583/08 ADD 1.

⁽⁷⁾ A Bíróságnak a C-303/98. sz., Sindicato de Médicos de Asistencia Pública (SIMAP) kontra Conselleria de Sanidad y Consumo de la Generalidad Valenciana ügyben 2000. október 3-án hozott ítélete, EBHT 2000., I-07963. o.

⁽⁸⁾ A Bíróságnak a C-151/02. sz. ügyben 2003. október 9-én hozott ítélete, a Landesarbeitsgericht Schleswig-Holstein (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme a Landeshauptstadt Kiel és Norbert Jaeger közötti lezártan eljárásban (még nem tették közzé).

- a javaslat lehetővé teszi a munka és a családi élet jobb összehangolását, különösen a 22. cikk tekintetében javasolt változtatások révén,
- a heti átlag 48 órás korlátozással szembeni egyéni kivülmaradás („opt-out”) tekintetében a javaslat erősíti a szociális párbeszédet azáltal, hogy bevonja a szociális partnereket a tagállamok minden arra vonatkozó döntésébe, amely lehetővé teszi az egyéni munkavállalók számára a kivülmaradás alkalmazását. Az új rendszer szerint valamely tagállam azon döntését, hogy lehetővé teszi a kivülmaradás alkalmazását, vagy egy korábbi kollektív szerződéssel, vagy egy a szociális partnerek között a megfelelő szinten létrejött megállapodással, vagy – a szociális partnerekkel folytatott megfelelő szintű konzultációt követően – tagállami jogszabállyal kell végrehajtani. Továbbra is érvényes, hogy a munkáltató nem kötelezheti a munkavállalót arra, hogy a heti átlag 48 órás maximumnál többet dolgozzon, így az adott munkavállalónak ugyancsak bele kell egyeznie a kivülmaradásba. Közösségi szinten is szigorúbb feltételek lesznek érvényben a visszaélések megelőzése és annak biztosítása érdekében, hogy a kivülmaradást mérlegelő munkavállaló teljes mértékben szabadon dönthessen. A javaslat bevezet továbbá egy olyan általános elvet, amelynek megfelelően korlátozni kell a heti munkaidő maximális hosszát.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános észrevételek

a) a módosított bizottsági javaslat

Az Európai Parlament huszonöt módosítást fogadott el a Bizottság javaslatával kapcsolatban. Tizenhárom módosítás (az 1., 2., 3., 4., 8., 11., 12., 13., 16., 17., 18., 19. és 24. módosítás) teljes egészében, részben vagy újrafogalmazását követően beépítésre került a módosított bizottsági javaslatba. A fennmaradó tizenkét módosítás (az 5., 6., 7., 9., 10., 14., 15., 20., 21., 22., 23. és 25. módosítás) ugyanakkor elfogadhatatlan volt a Bizottság számára.

b) a Tanács közös álláspontja

A Tanács a tizenhárom módosítás közül nyolcat fogadott el – a Bizottság módosított javaslatába teljes egészében vagy részben beépített formában – nevezetesen: az 1. és 2. módosítást (a lisszaboni Európai Tanács következtetéseit idéző (4) preambulumbekkezdés), a 3. módosítást (a nők foglalkoztatási arányának növelésére hivatkozó (5) preambulumbekkezdés), a 4. módosítást (a munka és a családi élet összehangolására tett utalást beillesztő (7) preambulumbekkezdés), a 8. módosítást (az alapjogi charta 31. cikkének (2) bekezdését idéző (14) preambulumbekkezdés), a 16. módosítást (a kompenzációs pihenőidőt érintő 17. cikk (2) bekezdése), a 17. módosítást (a 17. cikk (5) bekezdésének első francia bekezdésében végzett hibajavítás) és a 18. módosítást (a kompenzációs pihenőidőt érintő 18. cikk (3) bekezdése).

A Tanács – az újrafogalmazás függvényében – elfogadta továbbá az alábbi módosítások alapjául szolgáló elveket:

- 12. módosítás (2b. cikk: a munka és a családi élet összehangolására vonatkozó rendelkezés beillesztése),
- 13. módosítás (a tizenkét hónapos referencia-időszakra vonatkozó 16. cikk b) pontja második bekezdésének törlése),
- 19. módosítás (19. cikk: referencia-időszak).

A Tanács ugyanakkor nem tartotta ajánlatosnak elfogadni az alábbi módosításokat:

- 11. módosítás (több munkaszerződés esetében az órák halmozása), mivel azt figyelembe veszi a módosított javaslat (2) preambulumbekkezdése, és mivel a jelenlegi irányelv (3) preambulumbekkezdése úgy rendelkezik, hogy „a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelv rendelkezéseit kell teljes mértékben alkalmazni az ezen irányelv hatálya alá tartozó területekre, tekintettel az abban foglalt szigorúbb és/vagy konkrétabb rendelkezésekre”, továbbá 1. cikkének (4) bekezdése is úgy rendelkezik, hogy a 89/391/EGK irányelv rendelkezéseit teljes mértékben alkalmazni kell a napi és a heti pihenőidő, az éves szabadság minimális időtartama, a szünetek és a maximális heti munkaidő esetében, valamint az éjszakai munka, a váltott műszakban végzett munka és a munkaritmus bizonyos szempontjainak esetében,
- 24. módosítás (az ezen irányelv hatálybalépése előtt aláírt kivülmaradási („opt-out”) megállapodások érvényességével kapcsolatos rendelkezés, a 22. cikk (1c) bekezdése): a Tanács nem tartotta szükségesnek e rendelkezés beépítését, mivel azt átvette a bizottsági módosított javaslat,

- 25. módosítás (amely úgy rendelkezik, hogy az irányelv egy-egy példányát a tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek is meg kell küldeni).

A Bizottság által a módosított javaslatban említett okok miatt a Tanács nem állt készen az 5., 6., 7., 9., 10., 14., 15., 20., 21., 22. és 23. módosítás elfogadására sem.

A Bizottság elfogadta a Tanács által elfogadott közös álláspontot.

2. Konkrét észrevételek

Az ügyeleti időre vonatkozó rendelkezések

A Tanács egyetértett a Bizottság által az eredeti javaslatban indítványozott és a módosított javaslatban megerősített „ügyeleti idő” és az „ügyeleti idő inaktív része” fogalmának meghatározásával.

A Tanács abban is egyetértett a Bizottsággal, hogy – az „ügyeleti idő” fogalmának egyértelműbb meghatározása érdekében – a közös álláspont 1. cikkének 1. pontjában szereplő 1b. ponttal be kell illeszteni a „munkahely” fogalmának meghatározását.

Az ügyeleti időről szóló, új 2a. cikk tekintetében a Tanács egyetértett a Bizottsággal abban az elvben, hogy amennyiben a nemzeti jog vagy a nemzeti joggal és/vagy gyakorlattal összhangban egy kollektív szerződés vagy a szociális partnerek közötti megállapodás másként nem rendelkezik, az ügyeleti idő inaktív része nem minősül munkaidőnek. A Tanács osztja a Bizottság arra vonatkozó véleményét, hogy ezen új kategória bevezetésének elő kell segítenie a munkaidő és a pihenőidő közötti kapcsolat tisztázását.

A Tanács követte a Bizottság megközelítését az ügyeleti idő inaktív részére vonatkozó számítási módszer tekintetében is annak előírásával, hogy azt nem csak kollektív szerződés vagy a szociális partnerek közötti megállapodás keretében, hanem a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően elfogadott nemzeti jogszabályok révén is meg lehet állapítani.

A Tanács általános elvként elismerte, hogy az ügyeleti idő inaktív részét nem szabad figyelembe venni a napi és a heti pihenőidő kiszámításához. A Tanács ugyanakkor megfelelőnek vélte azt is előírni, hogy kollektív szerződések, a szociális partnerek közötti megállapodások vagy a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően elfogadott nemzeti jogszabályok révén lehetőség van bizonyos rugalmasság bevezetésére e rendelkezés alkalmazása tekintetében.

Kompenzációs pihenőidő

A Tanács az irányelv 17. cikkének (2) bekezdésével és 18. cikkének (3) bekezdésével kapcsolatban egyetért a bizottsági módosított javaslatban szereplő, újrafogalmazott 16. és 18. módosítással.

Az általános elv az, hogy amennyiben a szokásos pihenőidőt nem lehet igénybe venni, a munkavállalók részére kompenzációs pihenőidőt kell biztosítani. Azon ésszerű időszak hosszát, amelyen belül a munkavállalók részére egyenértékű kompenzációs pihenőidőt kell biztosítani, a tagállamok határozzák meg, figyelembe véve az érintett munkavállalók egészsége és biztonsága védelmének szükségességét, valamint az arányosság elvét.

A munka és a családi élet összehangolása

A Tanács egyetért a Parlamenttel abban, hogy javítani kell a munka és a családi élet összehangolását. Az ezzel való törődés elég egyértelműen kifejezésre jut a közös álláspont (5), (6) és (7) preambulumbekkezdésében, valamint 1. cikkének 2. pontjában, amely egy új 2b. cikkel egészíti ki az irányelvet.

A Tanács egyetért a Bizottság módosított javaslatában újrafogalmazott 2. és 3. módosítással (amelyek a (4) és (5) preambulumbekkezdésre vonatkoznak).

Ezen új 2b. cikk vonatkozásában a Tanács átvette a módosított bizottsági javaslat első bekezdésében szereplő szöveget, amely megállapítja hogy „A tagállamok – autonómiájuk sérelme nélkül – arra ösztönzik a megfelelő szintű szociális partnereket, hogy kössenek megállapodásokat a munka és a családi élet jobb összehangolása érdekében”.

A további két bekezdés a 12. módosításból merít inspirációt, és a módosított bizottsági javaslatra épül. A második bekezdés további hivatkozásokat tartalmaz az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció általános keretének létrehozásáról szóló 2002/14/EK irányelvre, valamint a szociális partnerekkel való konzultációra. A harmadik bekezdés előírja, hogy a tagállamoknak ösztönözniük kell a munkaadókat a munkaidő, illetve a munkautemezés módosítására vonatkozó munkavállalói kérelmek megvizsgálására, a vállalkozások igényeinek, valamint a munkaadók és a munkavállalók rugalmasságra való igényének függvényében.

Referencia-időszak (19. cikk)

A Tanács osztja az Európai Parlament arra vonatkozó véleményét, hogy a referencia-időszak meghosszabbítását a munkavállalók és képviselőik fokozottabb szerepvállalásának, valamint a munkavállalók egészségével és biztonságával kapcsolatos kockázatok vonatkozásában hozott szükséges megelőző intézkedéseknek kell kísérniük. A Tanács ugyanakkor úgy véli, hogy a 89/391/EK irányelvnek ⁽¹⁾ az e tekintetben számos rendelkezést meghatározó II. szakaszára történő hivatkozás erre vonatkozóan megfelelő biztosítékot jelent.

A kívülmaradás („opt-out”) keretei (22. cikk)

A Tanács nem tudta elfogadni sem a 20. módosítást, amelynek megfelelően a kívülmaradással („opt-out”) kapcsolatos 22. cikket az irányelv hatálybalépését követő harminchat hónap elteltével hatályon kívül kell helyezni, sem a Bizottság ezzel kapcsolatos módosított javaslatát, amely ezen opció három év elteltével való meghosszabbításának lehetőségét irányozza elő. Bár egyes delegációk támogatták, hogy a kívülmaradás („opt-out”) lehetősége egy bizonyos idő elteltével szűnjön meg, ugyanakkor a többségük ellenezte ezt a megoldást, jóllehet ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy e szakaszban mindannyian élnének is a kívülmaradás („opt-out”) lehetőségével.

Ezzel összefüggésben, a különböző lehetséges megoldások vizsgálatát követően, a Tanács végül arra a következtetésre jutott, hogy a delegációk minősített többsége számára az egyetlen elfogadható megoldás az lenne, ha biztosítanák a kívülmaradás („opt-out”) lehetőségének fennmaradását azzal együtt, hogy a munkavállaló sérelmére történő visszaélések ellen biztosítékokat vezetnek be.

Különösen a közös álláspontnak az irányelv 22a. cikke a) pontját érintő 1. cikkének 7. pontja írja elő azt, hogy a kívülmaradás („opt-out”) alkalmazása nem kombinálható a 19. cikk b) pontjában biztosított lehetőséggel. A (13) preambulumbekzdés megállapítja, hogy a kívülmaradás („opt-out”) végrehajtása előtt meg kell vizsgálni, hogy a leghosszabb referencia-időszak, vagy az irányelvben előírt egyéb rugalmassági rendelkezések nem biztosítják-e a szükséges rugalmasságot.

A kívülmaradásra („opt-out”) alkalmazandó feltételek tekintetében a közös álláspont a következőket írja elő:

- az uniós munkahét – a jelenlegi irányelv 6. cikkével összhangban – nem haladhatja meg a 48 órát, kivéve, ha egy tagállam akár kollektív szerződések vagy a szociális partnerek között a megfelelő szinten megkötött megállapodások révén, vagy a megfelelő szintű szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően elfogadott nemzeti jogszabályok révén biztosítja a kívülmaradást („opt-out”), továbbá az egyes munkavállalók úgy döntenek, hogy igénybe veszik a kívülmaradást („opt-out”). A döntés tehát az egyes munkavállalók kezében marad, és nem lehet őket kényszeríteni a 48 órás korlátozást meghaladó munkavégzésre,
- ezen opció alkalmazása továbbá szigorú feltételektől függ, amelyek a munkavállaló hozzájárulási szabadságának védelmét, a kívülmaradás („opt-out”) keretében a ledolgozott heti óraszámra vonatkozó jogszabályi korlátozást és azt a munkaadókra vonatkozó, konkrét kötelezettséget célozzák, hogy az illetékes hatóságok kérésére a munkaadók tájékoztassák ezeket a hatóságokat.

A munkavállaló hozzájárulási szabadságának védelme tekintetében a közös álláspont kiköti, hogy a kívülmaradás („opt-out”) csak akkor érvényes, ha az ilyen jellegű munkavégzést megelőzően a munkavállaló beleegyezését adta, és a kívülmaradás („opt-out”) nem haladja meg a megújítható egyéves időszakot. A munkaadó semmilyen esetben sem hozhatja hátrányos helyzetbe a munkavállalót azért, mert a munkavállaló nem egyezik bele az ilyen munkavégzésbe, vagy mert beleegyezését bármilyen okból visszavonja. Továbbá, a rövid távú szerződések (lásd alább) esetének kivételével, a kívülmaradást („opt-out”) csak az első négy munkahetet követően lehet aláírni, és a munkavállalótól nem lehet kérni, hogy a kívülmaradást („opt-out”) a munkaszerződése aláírásakor írja alá. Végül, egy konkrét határidőn belül a munkavállalónak jogában áll visszavonnia a kívülmaradás („opt-out”) szerinti munkavégzéshez adott beleegyezését.

A közös álláspont a kívülmaradás („opt-out”) keretében jogszabályi korlátozást vezet be a megengedett heti óraszámra vonatkozóan, ami a jelenlegi irányelvben nem szerepel. E korlátozás alapvetően három hónap átlagában számított heti 60 óra lenne, kivéve, ha kollektív szerződés vagy a szociális partnerek közötti megállapodás másként nem rendelkezik. E korlátozás három hónap átlagában számított 65 órára növelhető, amennyiben kollektív szerződés nem létezik, és az ügyeleti idő inaktív része munkaidőnek tekintendő.

⁽¹⁾ HLL 183., 1989.6.29., 1. o.

A közös álláspont végezetül kiköti, hogy a munkaadóknak nyilvántartást kell vezetniük a kívülmaradás („opt-out”) keretében dolgozó munkavállalók által teljesített munkaórákról. A nyilvántartásokat az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátják, amelyek a munkavállalók biztonságával és/vagy egészségével kapcsolatos okok miatt megtilthatják vagy korlátozhatják a maximális heti munkaidő túllépését. Az illetékes hatóságok felkérhetik továbbá a munkaadót, hogy nyújtson tájékoztatást azokról az esetekről, amikor a munkavállalók beleegyeztek egy hétnapos időszak tekintetében a 16. cikk b) pontjában említett referencia-időszak átlagában kiszámított 48 órát meghaladó munkavégzésbe.

A közös álláspont sajátos feltételeket ír elő a rövid távú szerződések (amennyiben egy munkavállalót ugyanazon munkaadó egy tizenkét hónapos időszakra vetítve összességében a tíz hetet meg nem haladó időszakra vagy időszakokra alkalmaz) esetére: a kívülmaradás („opt-out”) alkalmazásába való beleegyezést a munkaviszony első négy hete során lehet megadni, és a kívülmaradás („opt-out”) keretében a megengedett heti óraszámra vonatkozó jogszabályi korlátozást nem kell alkalmazni. Ugyanakkor a munkavállalótól nem kérhető, hogy a munkaszerződése aláírásakor adja beleegyezését a kívülmaradás („opt-out”) keretében történő munkavégzéshez.

A közös álláspont ezen túlmenően előírja, hogy a kívülmaradás („opt-out”) alkalmazása esetén az adott tagállam – törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések útján – objektív vagy műszaki okok, vagy a munka megszervezésével kapcsolatos okok miatt lehetővé teheti, hogy a referencia-időszak hat hónapnál nem hosszabb időtartamban kerüljön rögzítésre. Ez a referencia-időszak ugyanakkor nem érintheti a maximális 60 vagy 65 órás heti korlátozás kiszámításakor alkalmazandó három hónapos referencia-időszakot.

A figyelemmel kísérésre, értékelésre és felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezések

A közös álláspontnak az irányelv új 24a. cikkére vonatkozó 1. cikkének 9. pontja részletes beszámolási követelményeket ír elő a kívülmaradás („opt-out”) és más olyan tényezők tekintetében, amelyek hosszú munkaidőt eredményezhetnek, mint például a 19. cikk b) pontjának alkalmazása (a tizenkét hónapos referencia-időszak). E követelmények célja, hogy a Bizottság részére lehetővé tegyék a szoros figyelemmel kísérést.

Konkrétabban, a közös álláspont előírja, hogy a Bizottság:

- legkésőbb négy évvel ezen irányelv hatálybalépését követően jelentést készít, amelyet adott esetben a túl hosszú munkaidő csökkentésére irányuló, megfelelő javaslatok kísérnek – többek között a kívülmaradás („opt-out”) igénybevétele –, figyelembe véve az e lehetőség szerint dolgozó munkavállalók egészségére és biztonságára gyakorolt hatást. E jelentést a Tanács értékeli,
- ezen értékelés figyelembevételével, és legkésőbb öt évvel ezen irányelv hatálybalépését követően az irányelv – és ezen belül a kívülmaradás („opt-out”) lehetőségének – felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot nyújthat be a Tanács és az Európai Parlament számára.

IV. ÖSSZEGZÉS

Szem előtt tartva a kölcsönzött munkavállalókról szóló irányelv tekintetében elért kézzelfogható eredményeket, a Tanács úgy véli, hogy – tekintettel a tagállamok munkaerőpiacain tapasztalható jelentős eltérésekre és a tagállamoknak ezen eltérő helyzetek kezeléséhez szükséges feltételekkel kapcsolatos eltérő véleményeire – a munkaidő-irányelvről szóló közös álláspontja kiegyensúlyozott és ésszerű megoldást jelent a bizottsági javaslat által érintett kérdésekre. Az e fontos irányelvről történő végleges megállapodás érdekében a Tanács várakozással tekint az Európai Parlammal folytatandó konstruktív tárgyalás elé.

24/2008/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT**a Tanács által 2008. szeptember 15-én elfogadva****a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló, ...-i 2008/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából**

(2008/C 254 E/04)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 137. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és összhangban van az Európai Unió Alapjogi Chartája ⁽³⁾ által elismert alapelvekkel. Ezen irányelv célja különösen, hogy biztosítsa a Charta 31. cikkének való teljes megfelelést, amely előírja, hogy minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a munkaidő felső határának korlátozásához, a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.
- (2) A munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 7. pontja többek között arról rendelkezik, hogy a belső piac megvalósításának a munkavállalók élet- és munkafeltételeinek javításához kell vezetnie az Európai Közösségben; ez a folyamat az említett feltételek összehangolt fejlesztése révén valósul meg, főképpen a különböző munkavállalási formák – mint például a határozott idejű szerződés alapján történő munkavégzés, a részmunkaidős munkavégzés, a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés és az idegnyomunka – tekintetében.
- (3) A Bizottság 1995. szeptember 27-én a Szerződés 138. cikke (2) bekezdésének megfelelően konzultált a közösségi szintű szociális partnerekkel arról, hogy közösségi szinten milyen intézkedéssorozatot lehetne elfogadni a rugalmas munkaidő és a munkahelyek védelme vonatkozásában.
- (4) E konzultációt követően a Bizottság közösségi fellépést tartott indokoltnak, és a Szerződés 138. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tervezett javaslat tartalmáról 1996. április 9-én tovább konzultált a szociális partnerekkel.

- (5) A határozott idejű munkaviszonyról szóló, 1999. március 18-án kötött keretmegállapodás bevezető részében az aláíró felek jelezték azon szándékukat, hogy megvizsgálják annak kérdését, hogy szükséges-e hasonló megállapodást kötni a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésre vonatkozóan is, valamint úgy határoztak, hogy a kölcsönzött munkavállalókra nem terjesztik ki a határozott idejű munkaviszonyról szóló irányelv hatályát.
- (6) Az általános ágazatközi szervezetek, nevezetesen az Európai Gyáriparosok és Munkáltatók Szervezeteinek Szövetsége (UNICE) ⁽⁴⁾, az Állami Vállalatok és Közszolgáltató Vállalatok Európai Központja (CEEP) és az Európai Szakszervezetek Szövetsége (ESZSZ) 2000. május 29-i közös levelükben arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy igénylik a Szerződés 139. cikkében meghatározott eljárás megindítását. Egy további, 2001. február 28-i közös levélben arra kérték a Bizottságot, hogy a 138. cikk (4) bekezdésében említett határidőt egy hónappal hosszabbítsa meg. A Bizottság e kérésnek eleget téve a tárgyalások határidejét 2001. március 15-ig meghosszabbította.
- (7) 2001. május 21-én a szociális partnerek elismerték, hogy a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló tárgyalások nem vezettek megállapodásra.
- (8) 2005 márciusában az Európai Tanács úgy vélte, hogy feltétlenül új lendületet kell adni a lisszaboni stratégiának, és a prioritásokat ismét a növekedésre, valamint a foglalkoztatásra kell összpontosítani. A Tanács jóváhagyta a növekedésről és foglalkoztatásról szóló 2005–2008. évi integrált iránymutatásokat, amelyek – kellő figyelemmel a szociális partnerek szerepére – többek között a rugalmasságnak a foglalkoztatás biztonságával együtt járó elsősegítésére és a munkaerőpiac szegmentálásának csökkentésére törekednek.
- (9) A 2010-ig tartó időszakra vonatkozó szociális menetrendről szóló bizottsági közleménnyel összhangban – amelyet a 2005. márciusi Európai Tanács a lisszaboni stratégia célkitűzéseinek az európai szociális modell megerősítése révén való eléréséhez történő hozzájárulásként üdvözölt – az Európai Tanács úgy vélte, hogy a munkavállalók és a vállalkozások esetében az olyan új munkaszervezési formák és változatosabb szerződési feltételek, amelyek jobban ötvözik a rugalmasságot a biztonsággal, hozzájárulnak az alkalmazkodóképességhez. A 2007. decemberi Európai Tanács továbbá jóváhagyta a rugalmas biztonsággal kapcsolatban elfogadott közös elveket, amelyek egyensúlyt teremtenek a munkaerő-piaci rugalmasság és biztonság között, valamint mind a munkavállalóknak, mind pedig a munkáltatóknak segítenek abban, hogy kihasználhassák a globalizáció nyújtotta lehetőségeket.

⁽¹⁾ HL C 61., 2003.3.14., 124. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2002. november 21-i véleménye (HL C 25. E, 2004.1.29., 368. o.) és a Tanács 2008. szeptember 15-i közös álláspontra és a Tanács ...-i határozata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽³⁾ HL C 303., 2007.12.14., 1. o.⁽⁴⁾ Az UNICE 2007. januárjában BUSINESSEUROPE-ra változtatta a nevét.

- (10) Az Európai Unión belül jelentős különbségek állnak fenn a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés igénybevétele, valamint a kölcsönzött munkavállalók jogi helyzete, jogállása és munkafeltételei tekintetében.
- (11) A munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés nem csak a vállalkozások rugalmasság iránti igényét elégíti ki, hanem a munkavállalók azon igényét is, hogy munkájukat és magánéletüket összeegyeztethessék. Az ilyen jellegű munkavégzés ezáltal hozzájárul a munkahelyteremtéshez, valamint a munkaerő-piaci részvételhez és integrációhoz.
- (12) Ezen irányelv a kölcsönzött munkavállalókat védő olyan keretet hoz létre, amely megkülönböztetéstől mentes, átlátható és arányos, és egyúttal tiszteletben tartja a munkaerőpiacok, valamint a munkaügyi kapcsolatok különbözőségeit is.
- (13) A határozott idejű vagy munkaerő-kölcsönzés céljából létesített munkaviszonyban álló munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségének javítását elősegítő intézkedések kiegészítéséről szóló, 1991. június 25-i 91/383/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ megállapítja a kölcsönzött munkavállalókra vonatkozó biztonsági és egészségügyi rendelkezéseket.
- (14) A kölcsönzött munkavállalókra vonatkozó alapvető munka- és foglalkoztatási feltételeknek legalább olyan szintűnek kell lenniük, mintha az adott állás betöltésére a kölcsönvevő vállalkozás vette volna fel őket.
- (15) A határozatlan idejű munkaszerződés a munkaviszony általános formája. A munkaerő-kölcsönzővel tartós szerződésben álló munkavállalók esetében, tekintettel az ilyen szerződés nyújtotta különleges védelemre, rendelkezni kell a kölcsönvevő vállalkozásnál alkalmazandó szabályok alóli mentesülés lehetővé tételéről.
- (16) Annak érdekében, hogy rugalmas módon lépést lehessen tartani a munkaerőpiacok és a munkaügyi kapcsolatok változatosságával, a tagállamok lehetővé tehetik a szociális partnerek számára, hogy – a kölcsönzött munkavállalókra vonatkozó védelem általános szintjének tiszteletben tartása mellett – meghatározzák a munka- és foglalkoztatási feltételeket.
- (17) Továbbá – bizonyos korlátozott körülmények között – a nemzeti szintű szociális partnerek által kötött megállapodás alapján a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy határok között – a megfelelő szintű védelem biztosítása mellett – eltérhessenek az egyenlő bánásmód alapvétől.
- (18) A kölcsönzött munkavállalók védelmét szolgáló minimumfeltételek javításával együtt biztosítani kell a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzést esetlegesen sújtó korlátozások és tilalmak felülvizsgálatát is. Ezen korlátozások és tilalmak kizárólag akkor tekinthetők indokoltnak, ha általános érdeket szolgálnak, különös tekintettel a munkavállalók védelmére, a munkahelyi biztonság és egészségvédelem követelményeire és annak szükségességére, hogy a munkaerőpiac megfelelően működjön, a visszaélések pedig megelőzhetőek legyenek.
- (19) Ezen irányelv nem érinti sem a szociális partnerek autonómiáját, sem a szociális partnerek közötti kapcsolatokat, beleértve azt a jogot, hogy a nemzeti joggal és gyakorlatokkal összhangban – a hatályos közösségi jogszabályok tiszteletben tartása mellett – kollektív megállapodásokkal kapcsolatos tárgyalásokat folytassanak, és ilyen megállapodásokat kössenek.
- (20) Ezen irányelvnek a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésre vonatkozó korlátozásokkal vagy tilalokkal kapcsolatos rendelkezései nem sértik a tagállamok azon jogszabályait vagy gyakorlatait, amelyek tiltják a sztrájkoló munkavállalók kölcsönzött munkavállalókkal történő helyettesítését.
- (21) A kölcsönzött munkavállalók jogainak védelme érdekében a tagállamoknak közigazgatási vagy bírósági eljárásokról kell gondoskodniuk, valamint az ezen irányelvben megállapított kötelezettségek megszegése tekintetében hatékony, visszatartó erejű és arányos szankciókat kell előírniuk.
- (22) Ezt az irányelvet a Szerződésnek a szolgáltatásnyújtás szabadságára és a letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezéseivel összhangban kell végrehajtani, valamint a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ sérelme nélkül.
- (23) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a kölcsönzött munkavállalók védelmét szolgáló, közösségi szintű harmonizált keret létrehozását, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a fellépés nagyságrendje vagy hatásai miatt, a Közösség egész területén alkalmazandó minimumkövetelmények bevezetése révén az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ezen irányelv nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Hatály

(1) Ez az irányelv a munkaerő-kölcsönzőkkel kötött munkaszerződéssel rendelkező vagy ott munkaviszonyban álló munkavállalókra vonatkozik, akiket a kölcsönvevő vállalkozásoknál való ideiglenes, az adott vállalkozás felügyelete és irányítása melletti munkavégzésre kölcsönöznek ki.

(2) Ez az irányelv minden olyan, gazdasági tevékenységet folytató köz- és magánvállalkozásra vonatkozik, amely munkaerőt kölcsönöz, illetve kölcsönzött munkaerőt vesz igénybe, függetlenül attól, hogy a vállalkozás nyereségérdekelte-e.

⁽¹⁾ HLL 206., 1991.7.29., 19. o.

⁽²⁾ HLL 18., 1997.1.21., 1. o.

(3) A tagállamok – a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően – úgy rendelkezhetnek, hogy ez az irányelv nem vonatkozik a meghatározott állami vagy államilag támogatott szakképzések, beilleszkedési vagy átképzési programok keretében kötött munkaszerződésekre vagy munkaviszonyokra.

2. cikk

Cél

Ezen irányelv célja a kölcsönzött munkavállalók védelmének biztosítása és a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés minőségének javítása, az 5. cikkben meghatározott egyenlő bánásmód alapelveinek a kölcsönzött munkavállalókra való alkalmazása és a munkaerő-kölcsönzők munkáltatóként való elismerése révén, figyelembe véve, hogy meg kell teremteni a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés igénybevételét szabályozó megfelelő kereteket a munkahelyteremtéshez és a rugalmas munkavégzési formák kialakításához való eredményes hozzájárulás érdekében.

3. cikk

Fogalm meghatározások

(1) Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „munkavállaló”: olyan személy, akit az adott tagállamban a nemzeti munkajog munkavállalóként véd;
- b) „munkaerő-kölcsönző”: olyan természetes vagy jogi személy, aki/amely a nemzeti joggal összhangban munkaszerződést köt vagy munkaviszonyt létesít kölcsönzött munkavállalókkal annak céljából, hogy azokat a kölcsönvevő vállalkozásnál való ideiglenes, az adott vállalkozás felügyelete és irányítása melletti munkavégzésre kölcsönözze ki;
- c) „kölcsönzött munkavállaló”: egy kölcsönvevő vállalkozásnál való ideiglenes, az adott vállalkozás felügyelete és irányítása melletti munkavégzésre történő kikölcsönzés céljából egy munkaerő-kölcsönzővel kötött munkaszerződéssel rendelkező vagy ott munkaviszonyban álló munkavállaló;
- d) „kölcsönvevő vállalkozás”: olyan természetes vagy jogi személy, akinek/amelynek és aki/amely felügyelete és irányítása mellett a kölcsönzött munkavállaló ideiglenesen munkát végez;
- e) „kikölcsönzés”: az az időszak, amelyre a kölcsönzött munkavállalót a kölcsönvevő vállalkozáshoz helyezik ki az adott vállalkozás felügyelete és irányítása melletti ideiglenes munkavégzés céljából;
- f) „alapvető munka- és foglalkoztatási feltételek”: törvényben, rendeletben, közigazgatási rendelkezésekben, kollektív szerződésben és/vagy a kölcsönvevő vállalkozásnál hatályban lévő egyéb kötelező erejű általános rendelkezésekben megállapított munka- és foglalkoztatási feltételek a következők vonatkozásában:
 - i. a munkaidő hossza, túlmunka, szünetek, pihenőidő, éjszakai munka, szabadságok és munkaszüneti napok;
 - ii. fizetés.

(2) Ezt az irányelvet a fizetés, a munkaszerződés, a munkaviszony, illetve a munkavállaló meghatározása tekintetében a nemzeti jog sérelme nélkül kell alkalmazni.

A tagállamok ezen irányelv hatálya alól nem zárhatnak ki munkavállalókat, illetve munkaszerződéseket és munkaviszonyokat kizárólag azon oknál fogva, hogy azok részmunkaidős munkavállalókra, határozott idejű szerződés alapján munkát vállalókra, illetve munkaerő-kölcsönzőkkel kötött munkaszerződéssel rendelkező vagy ott munkaviszonyban álló munkavállalókra vonatkoznak.

4. cikk

A korlátozások és tilalmak felülvizsgálata

(1) A munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés igénybevételére vonatkozó korlátozások vagy tilalmak kizárólag akkor tekinthetők indokoltnak, ha általános érdeket szolgálnak, különös tekintettel a kölcsönzött munkavállalók védelmére, a munkahelyi biztonság és egészségvédelem követelményeire és annak szükségességére, hogy a munkaerőpiac megfelelően működjön, a visszaélések pedig megelőzhetőek legyenek.

(2) ...ig (*) a tagállamoknak – a szociális partnerekkel lefolytatott, a nemzeti jogszabályoknak, kollektív szerződéseknek és gyakorlatnak megfelelő konzultációt követően – felül kell vizsgálniuk a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés igénybevételére vonatkozó korlátozásokat és tilalmakat annak megállapítása érdekében, hogy azok az (1) bekezdésben említett okok alapján indokoltak-e.

(3) Amennyiben a kollektív szerződések ilyen korlátozásokat vagy tilalmakat állapítanak meg, a (2) bekezdésben említett felülvizsgálat elvégezhető az adott szerződést kötő szociális partnerek által is.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdés nem sérti a munkaerő-kölcsönzők nyilvántartására, engedélyezésére, tanúsítására, ellenőrzésére és a nyújtandó pénzügyi garanciákra vonatkozó tagállami feltételeket.

(5) A tagállamok ...ig (*) tájékoztatják a Bizottságot a (2) és (3) bekezdésben említett felülvizsgálat eredményéről.

II. FEJEZET

Munka- és foglalkoztatási feltételek

5. cikk

Egyenlő bánásmód alapelve

(1) A kölcsönzött munkavállalókra vonatkozó alapvető munka- és foglalkoztatási feltételeknek – a kölcsönvevő vállalkozásnál töltött kikölcsönzés időtartamára – legalább olyan szintűnek kell lenniük, mintha az adott állás betöltésére közvetlenül a kölcsönvevő vállalkozás vette volna fel őket.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését három évvel követő időpont.

Az első albekezdés alkalmazásában a kölcsönvevő vállalkozásnál érvényben lévő:

- a) az állapotos nők és szoptató anyák védelmére, továbbá a gyermekek és fiatalok védelmére; valamint
- b) a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmódra, továbbá a nem, faji vagy etnikai származáson, valláson, meggyőződésen, fogyatékonyságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés elleni küzdelmet szolgáló intézkedésekre;

vonatkozó szabályokat be kell tartani a törvényi, rendeleti, közigazgatási rendelkezésekben, a kollektív szerződésekben és/vagy az egyéb általános rendelkezésekben meghatározottak szerint.

(2) A fizetés tekintetében a tagállamok – a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően – mentességet biztosíthatnak az (1) bekezdésben megállapított alapelv alkalmazása alól olyan esetekben, amikor a munkaerő-kölcsönzővel kötött tartós munkaszerződéssel rendelkező kölcsönzött munkavállaló a kikölcsönzések közötti időszakokban is kap fizetést.

(3) A tagállamok a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően – megfelelő szinten és az általuk megállapított feltételek szerint – lehetőséget biztosíthatnak a szociális partnerek számára arra, hogy olyan kollektív szerződéseket tartsanak fenn vagy kössenek, amelyek a kölcsönzött munkavállalók általános védelmének tiszteletben tartása mellett a kölcsönzött munkavállalók munka- és foglalkoztatási feltételei tekintetében az (1) bekezdésben említettektől eltérő szabályokat állapítanak meg.

(4) A kölcsönzött munkavállalók megfelelő szintű védelmének biztosítása mellett azok a tagállamok, amelyekben vagy nem létezik olyan jogi rendszer, amely általánosan alkalmazandónak nyilvánítja a kollektív megállapodásokat, vagy nem létezik olyan jogi rendszer vagy gyakorlat, amely egy adott ágazatban vagy földrajzi területen működő valamennyi hasonló vállalkozásra kiterjeszti ezek rendelkezéseit, – a nemzeti szintű szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően és egy általuk kötött megállapodás alapján – a kölcsönzött munkavállalókra vonatkozó alapvető munka- és foglalkoztatási feltételek tekintetében az (1) bekezdésben megállapított alapelvtől eltérő rendelkezéseket is megállapíthatnak. E rendelkezések türelmi időt is előírányozhatnak az egyenlő bánásmód érvényesülésére.

Az ezen bekezdésben említett rendelkezéseknek összhangban kell lenniük a közösségi jogszabályokkal, és kellően pontosnak és hozzáférhetőnek kell lenniük annak érdekében, hogy az érintett ágazatok és vállalkozások azonosíthassák kötelezettségeiket és azoknak megfelelhessenek. Különösen, a tagállamok a 3. cikk (2) bekezdésének alkalmazásában pontosan megállapítják, hogy vajon az (1) bekezdésben említett alapvető munka- és foglalkoztatási feltételek tartalmazzák-e a foglalkoztatói szociális biztonsági rendszereket, ideértve a foglalkoztatói nyugdíjrendszereket és a foglalkoztatói táppénzrendszert, illetve a pénzügyi részesei formákat is. E rendelkezések továbbá nem érintik a munkavállalók számára nem kevésbé kedvező nemzeti, regionális, helyi vagy ágazati szintű megállapodásokat.

(5) A nemzeti joggal és/vagy gyakorlattal összhangban a tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak az e cikk alkalmazását érintő visszaélések, és – különösen – az ezen irányelv rendelkezéseinek megkerülését célzó, egymást követő kikölcsönzések megakadályozása céljából. A tagállamok minden ilyen intézkedésről tájékoztatják a Bizottságot.

6. cikk

Az alkalmazáshoz, a közös létesítményekhez és a szakképzéshez való hozzáférés

(1) A kölcsönzött munkavállalókat a kölcsönvevő vállalkozásnál megüresedő állásokról tájékoztatni kell annak érdekében, hogy a kölcsönvevő vállalkozásnál dolgozó többi munkavállalóval azonos eséllyel találhassanak állandó állást. E tájékoztatás a kölcsönzött munkavállalókat foglalkoztató és azokat felügyelő vállalkozásnál megfelelő helyre kitett általános értesítés útján is nyújtható.

(2) A tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy a kölcsönzött munkavállaló kikölcsönzésének végét követően a kölcsönvevő vállalkozás és a kölcsönzött munkavállaló közötti munkaszerződés megkötését vagy munkaviszony létesítését tiltó vagy akadályozó rendelkezések semmisnek minősüljenek vagy azokat semmissé lehessen nyilvánítani.

Ez a rendelkezés nem sérti azokat a rendelkezéseket, amelyek értelmében a munkaerő-kölcsönzők ésszerű mértékű ellentételezésben részesülnek a kölcsönvevő vállalkozásoknak nyújtott, a kölcsönzött munkavállalók kikölcsönzését, felvételét és képzését érintő szolgáltatásaikért.

(3) A munkaerő-kölcsönzők nem számolhatnak fel semmilyen díjat a munkavállalókkal szemben annak fejében, hogy rajtuk keresztül a kölcsönvevő vállalkozás felvette őket vagy a kölcsönvevő vállalkozáshoz történő kikölcsönzést követően az adott vállalkozás munkaszerződést kötött vagy munkaviszonyt létesített velük.

(4) Az 5. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül, a kölcsönzött munkavállalók számára a kölcsönvevő vállalkozás szolgáltatásaihoz, illetve közös létesítményeihez, különösen az étkezdéhez, a gyermekgondozási létesítményekhez és az utazási szolgáltatásokhoz hozzáférést kell biztosítani, a közvetlenül a vállalkozás által alkalmazott munkavállalókkal megegyező feltételekkel, kivéve, ha az eltérő bánásmódot objektív indokok támasztják alá.

(5) A tagállamok, összhangban nemzeti hagyományaikkal és gyakorlatukkal, megteszik a megfelelő intézkedéseket, illetve elősegítik a szociális partnerek közötti párbeszédet a következők érdekében:

- a) a kölcsönzött munkavállalóknak a munkaerő-kölcsönzők által biztosított képzéshez és gyermekgondozási létesítményekhez való hozzáférése javítása, a kikölcsönzések közötti időszakokban is, szakmai előmenetelük és foglalkoztathatóságuk növelése érdekében;
- b) a kölcsönzött munkavállalóknak a kölcsönvevő vállalkozások munkavállalói számára biztosított képzéshez való hozzáférése javítása.

7. cikk

A kölcsönzött munkavállalók képvisellete

(1) A kölcsönzött munkavállalókat – a tagállamok által meghatározott feltételeknek megfelelően – számításba kell venni azon küszöbérték számításakor, amely felett a közösségi és tagállami jogszabályok és a kollektív szerződések szerint a munkaerő-kölcsönzőknek a munkavállalókat képviselő szerveket kell létrehozniuk.

(2) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a kölcsönzött munkavállalókat – a tagállamok által meghatározott feltételeknek megfelelően – aszerint kell számításba venni azon küszöbérték számításakor, amely felett a közösségi és tagállami jogszabályok és a kollektív szerződések szerint a kölcsönvevő vállalkozásoknak a munkavállalókat képviselő szerveket kell létrehozniuk, mintha őket az adott időtartamra közvetlenül a kölcsönvevő vállalkozás alkalmazta volna.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott lehetőséget választó tagállamok nem kötelesek végrehajtani az (1) bekezdés rendelkezéseit.

8. cikk

A munkavállalók képviselőinek nyújtott tájékoztatás

A tájékoztatásra és konzultációra vonatkozó szigorúbb és/vagy konkrét tagállami és közösségi rendelkezések, és különösen az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció általános keretének létrehozásáról szóló, 2002. március 11-i 2002/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ sérelme nélkül, a kölcsönvevő vállalkozásnak megfelelő tájékoztatást kell nyújtania a kölcsönzött munkavállalók igénybevételéről, amikor a munkavállalókat képviselő, a tagállami és közösségi jogszabályokkal összhangban létrehozott szerveket a vállalkozás foglalkoztatási helyzetéről tájékoztatja.

III. FEJEZET

Záró rendelkezések

9. cikk

Minimumkövetelmények

(1) Ez az irányelv nem sérti a tagállamok azon jogát, hogy a munkavállalókra nézve kedvezőbb törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzanak vagy vezessenek be, vagy a szociális partnerek között kötött, a munkavállalókra nézve kedvezőbb kollektív szerződések alkalmazását segítsék elő vagy engedélyezzék.

(2) Ezen irányelv végrehajtása semmilyen körülmények között sem adhat alapot a munkavállalók védelmének az irányelv által szabályozott területeken már elért általános szintjéhez képest történő csökkentésére. Ez nem érinti a tagállamok és/vagy a szociális partnerek azon jogát, hogy a bekövetkező változások fényében az ezen irányelv elfogadása idején hatályban lévőktől eltérő törvényi, rendeleti vagy szerződéses rendelkezéseket állapítsanak meg, feltéve, hogy az ezen irányelvben megállapított minimumkövetelményeket tiszteletben tartják.

10. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok megfelelő intézkedéseket írnak elő arra az esetre, ha a munkaerő-kölcsönzők vagy a kölcsönvevő vállalkozások nem tartják be ezen irányelv rendelkezéseit. Különösen gondoskodnak arról, hogy megfelelő közigazgatási vagy bírósági eljárások álljanak rendelkezésre az ezen irányelvből származó kötelezettségek betartatása érdekében.

(2) A tagállamok megállapítják az ezen irányelvet végrehajtó nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat és megtesznek minden szükséges intézkedést azok alkalmazásának biztosítása érdekében. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok ezekről a rendelkezésekről ...-ig (*) értesítik a Bizottságot. A tagállamok ezen rendelkezések bármilyen későbbi módosításáról is megfelelő időn belül értesítik a Bizottságot. A tagállamok biztosítják különösen azt, hogy megfelelő eszközök álljanak a munkavállalók és/vagy képviselőik rendelkezésére az ezen irányelvben foglalt kötelezettségek érvényesítése érdekében.

11. cikk

Végrehajtás

(1) A tagállamok elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelvnek ...-ig (*) megfeleljenek, vagy biztosítják, hogy a szociális partnerek a szükséges rendelkezéseket megállapodás útján vezessék be, amelyhez a tagállamoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a szociális partnerek számára, hogy azok bármikor biztosítani tudják ezen irányelv célkitűzéseinek teljesítését. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

12. cikk

A Bizottság által végzett felülvizsgálat

...-ig (***) a Bizottság a tagállamokkal és a közösségi szintű szociális partnerekkel konzultálva felülvizsgálja ezen irányelv alkalmazását azzal a céllal, hogy adott esetben a szükséges módosításokra javaslatot tegyen.

13. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

14. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt, ...

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

...

...

(1) HLL 80., 2002.3.23., 29. o.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését három évvel követő időpont.

(**) Ezen irányelv elfogadását öt évvel követő időpont.

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2002. március 20-án a lisszaboni stratégia keretében elfogadta a „kölcsonzött munkavállalók munkafeltételeire” vonatkozó irányelvjavaslatot azzal a céllal, hogy a munkaerőpiac rugalmassága és a munkahely védelme összeegyeztethetőbb legyen, és több és jobb munkahely jöjjön létre.

Az Európai Parlament – a Szerződés 251. cikkével összhangban eljárva – első olvasatban 2002. november 21-én nyilvánított véleményt.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2002. szeptember 19-én adott véleményt a Bizottság javaslatáról.

A Régiók Bizottsága 2002. május 23-i levelében úgy nyilatkozott, hogy nem ad véleményt az irányelvre vonatkozó javaslatról.

A Bizottság 2002. november 28-án az Európai Parlament véleményére figyelemmel módosított javaslatot fogadott el.

A Tanács 2008. június 9-i és 10-i ülésén minősített többséggel politikai megállapodásra jutott egyrészt a közös álláspontról, másrészt a munkaidő-irányelvről.

A Tanács 2008. szeptember 15-én – az EK-szerződés 251. cikkének (2) bekezdésével összhangban – minősített többséggel, hivatalosan elfogadta közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉS

Az irányelvtervezet célja a kölcsonzött munkavállalók védelmének biztosítása és a munkaerő-kölcsonzókön keresztül történő munkavállalás minőségének javítása, az egyenlő bánásmód elvének a kölcsonzött munkavállalókra való alkalmazása és a munkaerő-kölcsonzók munkaadóként való elismerése révén. Az irányelvtervezet további célja a munkaerő-kölcsonzókön keresztül történő munkavégzés igénybevételét szabályozó megfelelő keretek megteremtése a munkahelyteremtéshez és a rugalmas munkavégzési formák kialakításához való eredményes hozzájárulás érdekében.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. ÁLTALÁNOS ÉSZREVÉTELEK

A Szerződés 137. cikkének (1) bekezdése szerint „a Közösség támogatja és kiegészíti a tagállamok tevékenységeit” több területen, többek között a „munkafeltételek” terén.

A Szerződés 137. cikkének (2) bekezdése szerint a Tanács „irányelvek útján fokozatosan alkalmazandó minimumkövetelményeket fogadhat el, figyelembe véve az egyes tagállamokban fennálló feltételeket és műszaki szabályokat”.

A Tanács közös álláspontja az irányelv hatálya alá tartozó területet illetően összhangban van a Szerződés 137. cikkének (2) bekezdésében foglalt célkitűzésekkel, mivel célja a kölcsonzött munkavállalók védelmének biztosítása és a munkaerő-kölcsonzókön keresztül történő munkavállalás minőségének javítása. A közös álláspont ezenkívül figyelembe veszi annak szükségességét, hogy meg kell teremteni a munkaerő-kölcsonzókön keresztül történő munkavégzés igénybevételét szabályozó megfelelő kereteket a munkahelyteremtéshez és a rugalmas munkavégzési formák kialakításához való eredményes hozzájárulás érdekében.

A közös álláspont tiszteletben tartja a Bizottság által meghatározott és a Parlament által támogatott célkitűzéseket, különösen azt, hogy az egyenlő bánásmód elvét általános szabályként már az első munkanaptól kezdve alkalmazni kell. Általánosságban, a közös álláspont tartalmazza a Bizottság javaslatának első parlamenti olvasatából eredő módosítások többségét.

2. FELÉPÍTÉS ÉS A LEGFŐBB ELEMELK

2.1. Az irányelv általános felépítése és címe

A közös álláspont általános felépítése összhangban áll a Bizottság módosított javaslatának általános felépítésével. Az irányelv címét illetően a Tanács a Bizottság módosított javaslatát követte, és általánosabb címet választott: a munkaerő-kölcsonzókön keresztül történő munkavállalásról szóló irányelv. A Tanács közös álláspontja több esetben is pontosítja a legfőbb fogalmakat és kifejezéseket, azzal, hogy az angol szövegben következetesen a „temporary agency worker” (kölcsonzött munkavállaló) és „temporary work agency” (munkaerő-kölcsonzó) kifejezéseket használja.

2.2. Főbb különbségek a Bizottság módosított javaslatához képest

A munkaerő-kölcsönzőkön keresztül történő munkavégzés igénybevételére vonatkozó korlátozások és tilalmak felülvizsgálatáról szóló 4. cikkben a Tanács – alapvetően követve a Parlament 34. módosítását – egy új (3) bekezdést illesztett be a szociális partnerek által kötött megállapodások felülvizsgálatára vonatkozóan. A Tanács úgy ítélte meg, hogy a szociális partnerek autonómiájának tiszteletben tartása érdekében maguknak a szociális partnereknek kell felülvizsgálniuk, hogy az általuk kialakított korlátozások és tilalmak a 4. cikk első bekezdésében meghatározott indokok alapján indokoltak-e. A Tanács az indokolatlan korlátozások és tilalmak felszámolására való külön hivatkozás megtartását nem tartotta szükségesnek.

A Tanács általában követte a Bizottság módosított javaslatát, ugyanakkor módosította az 5. cikk (3) bekezdését, és alapvetően átfogalmazta az 5. cikk (4) és (5) bekezdését. A Tanács emellett úgy vélte, hogy az egyenlő bánásmód elvének első munkanaptól való alkalmazását általános szabálynak kell tekinteni. Amennyiben a kölcsönzött munkavállalókkal való bánásmód eltér ettől az elvtől, az csak a szociális partnerek megállapodása alapján történhet, mely megállapodás köthető kollektív tárgyalások útján vagy a szociális partnerek nemzeti szinten kötött megállapodásai formájában. Figyelemmel az 5. cikk (3)–(5) bekezdésének módosítására, a rövid távú (hat hétre vagy rövidebb időre szóló) szerződésekre vonatkozó, a Bizottság módosított javaslatában előírányzott külön mentességet a Tanács ezért nem tartotta már indokoltnak, illetve helyénvalónak.

Az 5. cikk (3) és (4) bekezdésében – amint számos más ponton is – a közös álláspont a Parlament azon módosításait tükrözi, amelyek a szociális partnerek fontos szerepét hangsúlyozzák a munka- és foglalkoztatási feltételekre vonatkozó megállapodások tárgyalása során. Az 5. cikk (5) bekezdésében a közös álláspont megismétli a Parlamentnek a visszaélések megakadályozásával kapcsolatos aggályait.

A 10. cikkben a Tanács közös álláspontja új (1) bekezdést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a tagállamoknak milyen intézkedéseket kell tenniük annak biztosítására, hogy a munkaerő-kölcsönzők és a kölcsönvevő vállalkozások betartsák az irányelvben foglaltakat.

A Tanács úgy ítélte meg, hogy a tagállamoknak három évre van szükségük az irányelv végrehajtásához, míg a Bizottság két éves végrehajtási időszakot javasolt (11. cikk).

Ezen túlmenően több preambulumbekendést naprakésszé tettek és módosítottak annak érdekében egyrészt, hogy a Tanács által a Bizottság módosított javaslatán tett változtatásokat világossá tegyék, másrészt hogy a módosított javaslat 2002-es közzététele óta történt változásokat ismertessék. A (8) és (9) preambulumbekendésbe például hivatkozást illesztettek a lisszaboni stratégia 2005. évi újraindítására és a rugalmas biztonság közös, az Európai Tanács 2007. decemberi ülésén jóváhagyott elveire.

3. AZ EURÓPAI PARLAMENT ELSŐ OLVASATBAN JAVASOLT MÓDOSÍTÁSAI

3.1. Az Európai Parlamentnek a Tanács által elfogadott módosításai

A közös álláspont összesen 26 módosítást (1., 15., 19., 20., 23., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 40., 42., 43., 46., 47., 48., 49., 51., 85. és 86.) vett át teljes egészében, akár szó szerint, akár tartalmilag.

Konkrétabban, a Tanács elfogadta a címre vonatkozó 1. módosítást, a preambulumbekendésekre vonatkozó három módosítást (15., 19. és 20. módosítás), valamint a következő cikkekre vonatkozó módosításokat: a hatályról szóló 1. cikk (23. módosítás), az irányelv céljáról szóló 2. cikk (26.), a fogalom meghatározásokról szóló 3. cikk (27–33. és 85.), a korlátozások és tilalmak felülvizsgálatáról szóló 4. cikk (34–36.), az egyenlő bánásmód elvéről szóló 5. cikk (40., 42., 43. és 86.), az alkalmazáshoz, a közös létesítményekhez és a szakképzéshez való hozzáférésről szóló 6. cikk (46–49.) és a kölcsönzött munkavállalók képviseletéről szóló 7. cikk (51.).

Meg kell jegyezni, hogy egyes módosítások a közös álláspont szövegének más részében szerepelnek, mint ahogyan azt a Parlament eredetileg javasolta. A 32. módosítás egy része például az 5. cikk (1) bekezdésében, és nem a 3. cikk (1) bekezdésének d) pontjában szerepel. Másik példa, hogy a 36. módosítás nem a 4. cikkben jelenik meg, hanem általánosabb formában, a (20) preambulumbekendésben.

3.2. Az Európai Parlamentnek a Tanács által részben elfogadott módosításai

A „szabályozott rugalmasság új formáira” vonatkozó 4. módosítás tartalmilag a (9) preambulumbekendés szövegében jelenik meg; ugyanakkor a Tanács célszerűbbnek tartotta a preambulumbekendés szövegének naprakésszé tételét és a rugalmas biztonság 2007-ben elfogadott közös elveire való hivatkozást, mint a Parlament első olvasat során javasolt megszövegezésének megtartását.

A 6. módosítást tartalmában elfogadta a Tanács, mivel az (5) preambulumbekzdés meghatározza az ezen irányelv és a határozott idejű munkavállalásról szóló, 1999. június 28-i 1990/70/EK irányelv közötti kapcsolatot. E módosítást illetően a közös álláspont a Bizottság módosított javaslatát követi.

A 12. módosítás lényegi tartalmát, vagyis azt, hogy a határozatlan idejű munkaszerződés a munkaviszony általános formája, a (15) preambulumbekzdés tartalmazza.

A 18. módosítás alapvető célját, vagyis azt, hogy a szociális partnerek alkudhassák ki és határozhassák meg a kölcsönzött munkavállalók alapvető munka- és foglalkoztatási feltételeit abban az esetben, ha azok nem felelnek meg az egyenlő bánásmód elvének, a közös álláspont tartalmazza (lásd a (16) és (17) preambulumbekzdést és az 5. cikk (3) és (4) bekezdését).

A 24. módosítást a Tanács részben elfogadta, mivel hasznos egyértelművé tenni, hogy az irányelv – a módosított javaslatnak megfelelően – mind a kölcsönvevő vállalkozásokra, mind a munkaerő-kölcsönzőkre vonatkozik. Mindazonáltal nem volna helyénvaló a tagállamok számára lehetővé tenni, hogy egyes vállalkozásokat kizárjanak az egyenlő bánásmód elvének alkalmazásából (a módosítás utolsó része).

Az 54. módosítás tartalmát (a munkahelyteremtésre, a munkaerő-kölcsönzőkön keresztül történő munkavállalás vonzóbbá tételére és az eltérő nemzeti sajátosságok elismerésére vonatkozóan) a 2. cikk tartalmazza (az irányelv célja), a következő megfogalmazás formájában: „figyelembe véve, hogy meg kell teremteni a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés igénybevételét szabályozó megfelelő kereteket a munkahelyteremtéshez és a rugalmas munkavégzési formák kialakításához való eredményes hozzájárulás érdekében”. Az eltérő nemzeti sajátosságok figyelembevételének szükségességére a (12), (16), (17) és (19) preambulumbekzdés konkrétan utal.

A 87. módosítást az 5. cikk (1) bekezdése részben átvette; a módosítás első (az egyenlő bánásmód elvére vonatkozó) részét a Bizottság módosított javaslata tartalmazta, és közös álláspontjában a Tanács is átvette, viszont a második rész feleslegessé vált a „hasonló munkavállaló” fogalmának a szövegből való törlése miatt (vö. a Bizottság és a Tanács által elfogadott 28. módosítással).

A Bizottság módosított javaslatával összhangban a 92. módosítást az 5. cikk (3) bekezdése részben átvette. A Tanács célszerűnek tartotta azonban annak kijelentését, hogy a szociális partnerek által kötött kollektív szerződéseknél tiszteletben kell tartaniuk „a kölcsönzött munkavállalók általános védelmét” a kölcsönzött munkavállalók munka- és foglalkoztatási feltételeire vonatkozó olyan szabályok megállapítása során, amelyek nem felelnek meg az egyenlő bánásmód elvének.

3.3. Az Európai Parlamentnek a Tanács által el nem fogadott módosításai

A Tanács nem tartotta tanácsosnak a 3., 5., 7., 8., 9., 10., 11., 12. (első rész), 13., 16., 21., 22., 25., 44., 45., 52., 53., 71., 84., 88., 91., 93., 94. és 95. módosításnak a közös álláspontba történő átvételét, az alábbi okokból:

i. Preambulumbekzdések

Nem volt kifejezetten szükséges, hogy a preambulumbekzdések részletesen ismertessék a munkaerő-kölcsönzőkön keresztül történő munkavállalás múltbeli alakulását, illetve az irányelvtervezet eddigi életútját; a Tanács ezért a Bizottság módosított javaslatának megfelelően elutasította a 3., 5., 7. és 11. módosítást, valamint a 12. módosítás első részét.

A Bizottság módosított javaslatával összhangban a 8., 9., 10., 13. és 84. módosítást a Tanács nem fogadta el. Ezek a módosítások konkrét példákkal illusztrálták, hogy a munkaerő-kölcsönzőkön keresztül történő munkavégzés hogyan hathat kedvezően, vagy éppen hátrányosan magukra a kölcsönzött munkavállalókra (a nőkre, a karrierjüket megszakító munkavállalókra stb.) vagy a kölcsönvevő vállalkozásokra (főképp a kis- és középvállalkozásokra), illetve hogyan befolyásolhatja a munkaügyi kapcsolatok kialakult rendszerét és hagyományait.

A 16. és 94. módosítás feleslegessé vált, mivel a Bizottság módosított javaslata már nem tartalmazza az arra vonatkozó, korábbi (16) preambulumbekzdést, hogy az eltérő bánásmód milyen esetben elfogadható.

A 7. cikkel kapcsolatban ismertetett indokok (lásd az alábbi v. pontot) a munkavállalók tájékoztatásával, a velük való konzultációval és részvételükkel kapcsolatos 21. módosítás elutasítására is vonatkoznak.

A munkavállalók határokon átnyúló mobilitására vonatkozó (a Bizottság által elfogadott) 22. módosítást – amely példának is tekinthető – a közös álláspont nem tartalmazza, mivel az irányelv szövegének egyetlen vonatkozása sem korlátozódik a határokon átnyúló mobilitásra.

A Tanács a (12) preambulumbekendést jelentősen rövidebbre szövegezte. A 93. módosítás egyes vonatkozásai (pl. az egyértelműség igénye a kölcsönzött munkavállalók jogaival és a munkaerő-kölcsönzők mint munkaadók jogállásával kapcsolatban) mindazonáltal bekerültek a preambulumbekendés átfogalmazott szövegébe.

Míg a munkaerő-kölcsönzővel határozatlan idejű munkaszerződésben álló kölcsönzött munkavállalókra vonatkozó (15) preambulumbekendést a Tanács megerősítette egy olyan mondat beillesztésével, mely szerint a határozatlan idejű munkaszerződés a munkaviszony általános formája, a közös álláspont nem tartalmazza a 88. módosítás arra vonatkozó részletesebb szövegét, hogy e határozatlan idejű szerződéseknek mit kell biztosítaniuk a kölcsönzött munkavállalók számára.

ii. *1. cikk – Hatály*

A Bizottság módosított javaslata alapján a Tanács nem fogadta el a 25. módosítást, amely kiterjesztette volna azt a lehetőséget, hogy az irányelv ne vonatkozzon meghatározott, államilag nem támogatott képzési programok keretében kötött munkaszerződésekre vagy munkaviszonyra.

iii. *4. cikk – A korlátozások és tilalmak felülvizsgálata*

A Parlament a 91. módosításban a kölcsönzött munkavállalókra vonatkozó nemzeti jogszabályok átfogó felülvizsgálatára hívott fel. A Tanács – akárcsak módosított javaslatában a Bizottság – úgy vélte, hogy ez kívül esik az irányelv hatályán.

iv. *5. cikk – Az egyenlő bánásmód elve*

A módosított javaslat alapján a Tanács feleslegesnek vélte a 39. módosítást (a megkülönböztetésmentességről), tekintettel arra, hogy a 32. módosítás idevágó elemeit az 5. cikk (1) bekezdésének szövegébe beépítette.

Bár a 44. módosítás feleslegessé vált, mivel a módosított javaslat 5. cikkének (5) bekezdése nem került bele a közös álláspontba, meg kell jegyezni, hogy a módosítás tartalma megjelenik azon szövegrész lényegi mondanivalójában, amely az eltérő tagállami gyakorlatok tiszteletben tartására hív fel.

A munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre, valamint a biztonsági képzésre vonatkozó 45. módosítást feleslegesnek ítélte a Tanács, mivel a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó közösségi jogszabályokat, különösen a határozott idejű vagy munkaerő-kölcsönzés céljából létesített munkaviszonyban álló munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségének javítását elősegítő intézkedések kiegészítéséről szóló 91/383/EKG irányelvet minden esetben alkalmazni kell. A Tanács ezért a Bizottság módosított javaslatát követte, és elutasította e módosítást.

v. *7. cikk – A kölcsönzött munkavállalók képvisellete*

A Tanács a 95. módosítást – és az azt kísérő, a (21) preambulumbekendésre vonatkozó 21. módosítást – nem fogadta el, mivel az meghaladta a kölcsönzött munkavállalók képviseléről szóló 7. cikk hatályát.

Ehhez kapcsolódóan meg kell említeni, hogy a közös álláspont 8. cikke hivatkozik az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció általános keretének létrehozásáról szóló 2002/14/EK irányelvre.

vi. *10. cikk – Szankciók*

A Tanács véleménye szerint a 10. cikk (2) bekezdésében szereplő „munkavállalók és/vagy képviselők” megfogalmazás kellően figyelembe veszi a tagállamok eltérő munkaerő-piaci helyzetét. A közös álláspont ezért megtartja ezt a kifejezést, és elutasítja az 52. módosítást.

vii. 11. cikk – Végrehajtás

A végrehajtásról szóló 11. cikk szövegét a Tanács kielégítően világosnak ítélte a javasolt 53. módosítás szövege – „adott esetben összhangban a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlatokkal” – nélkül is.

A 71. módosítás (arra vonatkozóan, hogy az irányelvet bizonyos esetekben 5 éven keresztül még nem kell alkalmazni) feleslegessé vált, mivel a közös álláspontról szóló 5. cikk az egyenlő bánásmód elvét az első munkanaptól alkalmazandó általános szabályként állapítja meg, és nem biztosít lehetőséget arra, hogy a hat hétnél rövidebb időre szóló kikölcsonzések kivonják ezen elv hatálya alól. Megjegyzendő azonban, hogy a módosítás utolsó részének lényegét – a visszaélések megakadályozásáról – a közös álláspontról szóló 5. cikkének (5) bekezdése tartalmazza.

IV. KÖVETKEZTETÉS

A Tanács úgy véli, hogy a közös álláspontról szóló 5. cikk egészében véve összhangban van a Bizottság módosított javaslatának alapvető célkitűzéseivel. A Tanács továbbá úgy véli, hogy figyelembe vette az Európai Parlament által a Bizottság eredeti javaslatán tett módosításokban követett legfőbb célokat.

MEGJEGYZÉS AZ OLVASÓHOZ

Az intézmények úgy határoztak, hogy a jövőben nem tüntetik fel szövegekben az idézett jogszabály utolsó módosítását.

Ellenkező jelzés hiányában, az itt megjelent szövegekben a jogszabályokra történő hivatkozást a hatályos változatukra történő hivatkozásként kell értelmezni.